

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14782	ImageGroup:	I1KG23921
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྐད་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། skad gsum yongs su rdzogs pa'i tshig mdzod chen mo/
Author:	རག་ཏུ་བེར་ raghu vira
Descriptor:	some type set print and most of them are hand written notes
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[new delhi]
Publisher:	[dr. lokesh chandra]
Date:	[n.d.]
Volume:	59
Total Volumes:	139
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2016

VOL. 59

FLUCTUATE
TO
FORM

fluctuate vb अघूर्ण् Mācch, Sāh — (as waves)

युध् (Dhatup 26.64) MaitrS — सम्प्लु, सम्प्लवते Uttar

— स्बल् cl। स्बलति (rarely स्बलते) MBh, Kāv, etc

fluctuating ~~adj~~ adj च II चल इ (आ) (गु पचादि)

MBh, etc — अप्रतिष्ठ MBh, Mn 3.180, etc.

I II आघूर्ण Bhp — आघूर्णति MBh 1.2850 Hariv,

Bhp, etc — आचोपच Kāt'h — प्रोक्षीच Nalac —

सलिल इ (आ) RV, AV, MaitrS.

I II

not fluctuating अनूर्मि RV 8.24.22 — अहुत RV,

VS 1.9 — महला ऽऽऽ.

fluctuating disease चलातङ्कः L.

fluctuating n II आघूर्णनम् — (of the sea)

निघूर्णनम् Kum.

fluctuation n II दोला.

III अभिसम्प्लवः Bcar.

fluent (as speech) ॥ II सरित mbn Mahavy.

of fluent speech ^{mbn} प्रवृत्तवाच् MBh.

fluently II ~~॥ ॥~~ धारावर्त्तेन Hcat.

fluid adj II द्रव Kāth, Mn, MBh, Kāv.

fluid

f. (as a metallic substance when heated)

विद्रुत L f. (as an oily substance when heated)

विद्रुत L.

II आम्भस MBh — दानुमत् RV — द्रवमाण MBh

etc — द्रुत Kāv — परिगलित W — प्रतिशीत (Pāṇ 6.1.

25 Sch) प्रतिशीन, प्रतिशीनवत् (Kāś, Sch) — प्रद्रव

Swish — सर f (आ) VS.

not f. II अपोदक f (आ) AV any thick f. ~~subst~~

substance निर्यासः (निर्यासम् १ अर्धर्चादि) Hariv

Chiefly f. (food) द्रवप्राय Susr f. condition प्रवृत्ति

f. Pān 6.1.24 a f. substance द्रवद्रव्यम् Susr a f.

vehicle in medicine अनुपानम् having f. essence

द्रवरसा L the inspissation and application of

f. fomentations रसक्रिया Susr the inspissation

and application of f. remedies रसक्रिया Susr

to make f. द्रु caus द्रावयति (ep also द्रावयते, द्रवयते)

RV 6.4.3 natural f. condition of a substance

द्रवता (Kād, Sīs) द्रवत्वम् (Hit) द्रवत्वकम् (Bhāshāp)

other than f. द्रवेतर Kir 17.60 a particular f. measure

पठम् Nir 14.7, Kāty Śr, Sch very f. द्रवोत्तर Sūśr.

to be fluid II पयाय Nom पयायते, पयस्य Nom

पयस्यते Pāṇ 3.1.11, Vārtt. 1 Pat.

to become fluid II द्रवीभू MBh, Sūśr, Mṛicch

— द्रु + (Dhātup 22.47, ep also Ā) द्रवति, द्रवते Pāṇc,

Vet, BhP.

II द्रवत्य Nom द्रवत्यति L — री, रि cl 4.9 Ā RV.

2I द्रवः Bhāṣhāp.

2II गरः (१ उच्छादि Kāś on Pāṇ 3.3.24 & 57)

ŚBh 11.5.8.6 — दानु न — वारि न Mn, MBh, etc.

absorption of f. रसादानम् ८.

any f. । I रसः (ifc f आ) RV, etc — जलम्

(also जलानि n pl) Naigh 1.12, Yājñ 1.17, MBh, etc

(ifc f आ).

II पयस् n.

(met) any thick f. पीयूषः, पीयूषम् RV, AV, Kauś,

Suśr anything f. सरस् n RV, etc artificial f.

condition of a substance द्रवता (Kād, Śis) द्रवत्वम्

(Hit) द्रवत्वकम् (Bhāṣhāp) become f. रसतामुपेतम्

becoming f. द्रवणम् ŚāringP chiefly f. द्रवोत्तर Suśr

- a constituent f. of the body रसः (ifc f आ) L
- to emit f. स्नु cl 2 (Dhātup 24.29) स्नोति (accord
to Vop also स्नुते) Bhp f. discharged by the female
of an animal at the time of rut आतवम्. Susi
- f. dropping from the temples of an elephant in rut
- उक्तः L f.-holder द्रवाधारः L the f. in the vessels
of the body सिराम्बु n HParis f. metal रसधानु m
- L a f. of the body स्नेहः (स्नेहम् १ अर्धचादि ifc f आ)
- MW a f. prepared from red arsenic and sandal
- मनःशीलाचन्दनधावनम् MW the f. which issues from

The temples of a rutting elephant कादम्बरम्,

कादम्बरी L gastric f. अग्नि m green f. हरिद्रवः

MW having quantities of f. streaming down

गोन्योधस् (Sāy) RV 9.97.10 The impure f. which
becomes separated from the chyle and produces

Urine
~~अग्नि~~ मलद्रवः Sāyings all kinds of f. सवेरसाः m pl

सवेरसा (ibc) VarBṛS, Bhp bred in f. रसज Mn. 11.

143 Chief of the seven f. शातपः L consisting

of f. रसमय f (2) Kathās, Bhp containing a

hundred f. शातपयस् VS feeding on f. रसभोजन

VarāḥS impure excretion from the f. of the body

धातुमन्त्रम् BHP a superintendent of f. रसाध्यक्षः

R, Sch a vessel for f. आसेचनम् RV, ŚBṛ, KātyŚr.

fluidity n II द्रवता (Kād, Śis) द्रवत्वम्

(Hit) द्रवत्वम् (Bhāṣhāp).

II रसता MBh, Kād, etc — वारि n Mn, MBh, etc

— सत्वम् Suśr.

~~flung~~ ^{adj} flung / I प्राक्षिप्त.

I II निर्मुक्त MBh, Bhp — प्रतिमुक्त MBh — प्रेषित

ŚBr.

flung away अपाजित L f. away at प्राविनिधूत

MBh f. away towards प्राविनिधूत MBh f. in vain

विफलप्रेरण Hit.

to be flung against I II मोक्षव्य (loc or acc

with प्राप्ते) MBh, Märkp to be f. upon मोक्षव्य (loc

or acc with प्राप्ते) MBh, Märkp.

flurry n I सम्भ्रमः (ifc. f आ) —

आवेगः Śak, Mricch, Kathās, Kirāt, etc

संवेगः MBh, Kathās.

II गोपनम् W — आपत्यम् (वृ बाह्म-

णायि) Yājñ 1.112, 3.279, R 3, 5, Pañcat 1.

1. 0, Sāh 3.170 — विभ्रमः (ifc. f आ)

MBh, Kāv, etc — वैकल्यम् MBh (v. l

वैकल्य) — वैकारिकम् R — सम्भ्रमः (ifc. f

आ) MBh, Kāv, etc being in a f.

जातविभ्रम mf n f. (as when a woman

in her confusion puts her ornaments in
the strong places विभ्रमः (if. f आ) Bhar,
 Dasar, sāh free from f. असंभ्रम mfn
 MBh, etc 'to get into^a f. about' सम्भ्रमं कृ,
 सम्भ्रमंगम (dat).

1

flurried adj । I सम्भ्रान्त MBh, kāv,
 etc — ससंभ्रम f (आ) R, kālid, etc — सविग्न
 MBh, kāv, etc — समाकुल f (आ) MBh, R, etc
 — आकुल f (आ) MBh, etc.

flurry vb । I व्याकुल्य Nom व्याकुल-

यति Pañcar, Pañcat.

flush in the cheek । I कपोलरागः .

the being flushed with passion । I

सरागता (Pañcar), सरागलम.

glute n II वंशी Pañcar, वंशीनायक (?)

Tithyâd — मुरली L — वेणु m MBh, Rāv,

etc.

III तूणवः TS 6, Kāth, Ap Śr 5.8.2, Nir

13.9 iśc, Pān 2.2.34, Vārtt 1 — दुर्दुरः

Mriceh 3.18/19, BhP 1.11.15 — नाडी RV, Kāth

— पिच्छोका, पिच्छोरा śrs — वंशः Rāv, Rājāt,

वंशनालिका L — विवरनालिका L — वेणुकः Hariv

— वैणवः MBh — सानिका, सानैयिका, सानैयी

L — सुरलासिका L — सालिका, सानैयिका,

सालेयी L — स्वरकासिका L belonging to a f.

वैणव mf (ई) n Cat 'f.-bearer' मुरलीधारः

L a f.-maker वैणुकारः Lalit.

a f.-player I वांशिकः L — वैणुकः L.

II तूणवध्मः VS 30. 195 — वैणुध्मः L —

वैणुवादः, वैणुवादकः L — वैणविकः Nalac f.-

playing वांशकृत्यम् Ragh (in music) a f. seven

inches long नन्दः MBh holding a f.

(said of Krishna) वांशीधार mfn Pāncas

a kind of f. आनन्दः — आकाशिकवांशः —

पमिवंशः -- जयः -- डोडही -- धुक्का --

महानन्दः samgēt -- वैशिका L -- विजयः

Samgēt -- शङ्का samgēt -- शृङ्गिका samgēt

-- सुषिरचैदः L -- स्वरनाभि m samgēt

a military f. शृङ्गकः L the mouth of

a f. मुरवरन्यम samgēt one who has

breathed the f. ~~वैशिका~~ वणिजितवैणु mfn

BhP 10.21.12 a player on the f. वारवाणि

m (only L) playing on the f. वैणुवादनम्

Heat, वैणुवाद्यम् possessing a f. वैणविन्

mfn (v.l वेणविन्) the sound-hole

of a f. स्वरचिन्दम Samgīt the tube

of a f. वेत्रम Samgīt with flutes and

as flutes सवेणुवीणम् and Var Brs.

instruction in flute-playing

मुरली प्रकाशः.

flutter v.l I लुठ् लृ 6 (Dhātup. 28.87)

लुठति Kāv, Pur, Rājāt, etc.

II परिधूर्ण, परिधूर्णति MBh — भ्रम् लृ 1

भ्रमति (ep. also भ्रमते) and लृ 4 भ्राम्यति,

भ्राम्यति ŚBr, Kālid, Pur.

fluttering adj । I वैनन ts, s'Br,

Var Brs, Su'sr — लुलित MBh, Kāv, etc.

। II ताण्डनित Prab 2. $\frac{5}{6}$, 5. $\frac{5}{6}$, Prasannar

1. $\frac{3}{4}$ — प्रव. RV — प्रवलित Hariv —

वलित Kāvyaḍ, BhP — विकासक ५ (इका)

MBh — विकासिन MBh f. in the wind

वातपक्ष Bear.

fluttering वलितम् BhP.

fluvial । I नदीय mfn (ई) n (५०).

नदी) VS, R, Subr, नाव mfn RV 2.35,

1 (१), Ts.

fluvial । II प्रवाह mfn VS.

17423

flux III गालः W — आवकः L.

2I क्षतौदरम् Bhpz constant f. भाङ्गः

fluxione III स्यन्दः Sur.

fly n II माक्षिका RV.

III माक्ष m ०२ f RV 4.45.4, 7.32.2,

माक्ष RV 10.40.6, AV 9.1.17, — अद्वयसद् Nōs

Sch, माक्षिका — अमृतात्मना L — क्षुरा

(Pāṇ. 4.3.119) L — गन्धलोलुपा L —

पलंकषा L — बम्भराणि f ०२ बम्भराणी L —

मम्भः L — मम्भराणी L — मत्सरः (also

f आ) — मायिका L — वमनीया L any

f. that bites मशकः AV, etc any f.

that stings मशकः AV, etc a common

५. दंशक Npr free from flies निर्मक्षिक
m m वृ निरुदकादि.

a kind of blue fly । II कृमिपुरीषका,

कृमिपुरीषका Gal — नीलमक्षा Kaus, नीलमक्षिका

Susr — वनाटु m L — वर्वणा L.

a kind of f. । II कृणा, कुम्भीरमक्षिका —

कबुरङ्गा L — काषायी (with मक्षिका) Susr —

गान्धारी Gal — यर्मणा L' (च. L यर्वणा) —

यम्बुक Buddh, L — नक्षमक्षिका L — नीलकुं

m L, नीलाकुं m L — वर्वरा L — मोणः L

वर्षणा: L, वर्षणा pl चर्मणा — शका vs,

TS, (sch) a kind of f. found on dung-

heaps गोपालिका L a kind of f. with a

sting कणभः, कणभकः sub a kind of

stinging f. दंशिका Npr a small f.

सूक्ष्ममाक्षिकः (सूक्ष्ममाक्षिका) L a species of

blue f. नीला L — नीली L the tail of the

Bos grunniens used as a fly-flap

प्रकीर्णकः with swans as f. - whiskers

राहसवाल व्यजन mf (आ) n SāringP.

fly (rule) 1I पत ८८ 1 (Dhātup 20.15)

पतति (ep. also पतैत) RV, etc.

1II डी ८८ 1.4 डूयते, डीयते Dhātup —

दी ८८ 4 दीयति, दीयते RV, SV — ध्रज, ध्रज्ज,

ध्राज ८८ 1 (Nigh 2.14, Dhātup 7.38 etc)

ध्राजति RV, (ध्रज्जति, धृजति ५२) — निस्तस

RV 8.48.11 — पथ ८८ 1 पथति Suparn,

Dhātup 20.17 — परागा RV, AV — पलाय,

पलायते (ep. also १) TS, Bṛ, MBh, etc — प्रस्यन्द,

प्रस्यन्दति, प्रस्यन्दते RV, ५२.5, MBh — प्लु ८८ 1

लवति (rarely लवति) Br, MBh, Hariv.

to f. about I परिपत, परिपतति RV,

etc -- (as bees) भ्रम cl 1 भ्रमति (ep.

also भ्रमते) and cl 4 भ्राम्यति, भ्राम्यति

Kāv, Var.

II परिहिण्ड, परिहिण्डते Das — विभ्रम.

विभ्रमति, विभ्राम्यति MBh, Kāv, etc — (as

arrows) विसृप, विसर्पति (m.c also A)

MBh to f. after अनुपत.

to f. along I अनुपत caus AV 6.134.3

— सम्पत्, सम्पतति AitBr, MBh, etc.

I II परापत्, परापतति Rāḍ — प्रपत्,

प्रपतति RV, etc — प्रशुम्भ (only 3pl प्रशुम्भन्ते)

RV 1.85.1 — विपत्, विपतति RV 10.96.9 —

श्रवस्य Nom श्रवस्यति RV to 5. apart विपत्,

विपतति ṢBh, chUp — विघट्, विघटते Rāḍ

to 5. at एष, ईषति, ईषते — समभिधाव्,

समभिधावति, समभिधावते MBh, R.

to 5. away I II परापत्, परापतति

RV, etc — प्रौढी Mṛicch (v. l.).

III अवसर RV 1.71.5 — ईष cl 1

ईषते, (with prep also) ईषति RV, AitBr —

उच्यते, उच्यति Amar, 'sis', Kathās,

etc — दी intens, inf दीदीयतवै 'SBh

निदी RV 4.27.1 — प्रपत्, प्रपतति RV,

etc — विनिष्ठात्, विनिष्पतति Mn 7.106

समुत्पत्, समुत्पतति Pañcat to f. back

विपरिपत्, विपरिपतति 'SBh, Samk — जृम्भ

cl 1 जृम्भते, (cf. also जृम्भति) MBh 5.1909

to f. beyond अतिपत् to f. by अतिपत् to f.

by the side of another अनुपरागतः AitBz.

to f. down I अवपतं — निपतं,

निपतति ep. also निपतते MBh, Rāw, etc.

II संनिपतं, संनिपतति MBh, R, Hariv

सम्पतं, सम्पतति MBh to f. down to

उपनिपतं, उपनिपतति chUp to f. down upon

प्रपतं, प्रपतति (loc) Av, etc to f. down

with noise अवस्वन RV 4.27.3 to f. forth

from विनिष्पतं, विनिष्पतति MBh, R, etc

to f. in different directions संशु

pass संशीयते MBh to f. in every direc-

tion अवशु pass R 1.37.13 ed Bomb

to f. in time यत् ch यते RV to f. in

various directions विपत caus

विपतयति RV 3.55.3 to f. into passion

सरंभ, सरंभते MBh, Kāv, etc.

to f. near II अभिपत — उपपत् ,

उपपतति RV, Bhp.

III अभ्यवपत् Ait Br to f. near to

उपापत् p to fly near upon उपापत् P.

to f. open दल ल दलति Susr 2.16,
 sis' 9.15, Bhām 1.4, Amar, gāt, Dhūrtas

— विहा, विजिहीते RV, AV, +s, śBr to f.

out of निष्पत, निष्पतति (abl) RV,

etc to f. out towards अभिनिष्पत

(acc) AV 7.64.1.

to f. over । II अतिपत — अतिव्रज

RV 1.116.4 — अभिपत MBh 5.3051 to

f. past अतिपत — परापत, परापतति

RV, etc to f. rapidly along पत cans

पतयति RV, VS — शुभ caus शुभयते RV

to f. recklessly into fire शलभाय Nom

शलभायते to f. round विपरिपत्,

विपरिपतति śBr, samk — परिभू, परिभवति,

परिभवते RV, AV to f. through विपत्,

विपतति RV 1.168.6 — अभिपत् MBh 5.3051

— (said of an arrow) प्रसज्ज caus

प्रसज्जयते (with न) R — (without

sticking as an arrow) सज्ज (सज्ज)

pass सज्जते (generally सज्जते, cf.

also सज्जति (with न) ऽBr, etc

to f to अभिसम्पत् (acc) MBh 7.

7295 etc -- सम्पत्, सम्पतति AitBr,

MBh, etc to f. to for successor प्रपद,

प्रपद्यते (ep. also प्रपद्यति) +s, etc to

f. together यत् ८१ यतते RV to f.

together towards समापत्, समापतति

MBh, R, etc to f. together (in a

friendly manner) सम्पत्, सम्पतति

RV, etc to f. together (in a hostile

manner) सम्भत्, सम्पतति RV, etc.

to f. towards । II अच्चा-√पत्

(S'Br) caus अच्चा पतयति (RV 5.45.9)

— अनुप्रपत् RV 6.63.6 — आपत्,

आपतति — आपत् caus P — परापत्,

परापतति Hcar, Kād.

to f. up । I उत्पत्, उत्पतति —

उड्डी, उड्डीयते, उड्डीयते Hit, Pañcat,

MBh, etc — प्रोड्डी Mricch (v.l.) —

after another अनुसत् (acc) — to

अभ्युत्पत् (acc) Hariv, Kathās —

together समुत्पत्, समुत्पतति AV, etc

to f. upwards उत्पत्, उत्पतति —

उच्छल्क, उच्छल्कति Amar, Śis, Kathās, —

etc — प्रोत्पत्, प्रोत्पतति Bhatt to f.

upwards in the direction of अभिप्रहा,

अभिप्रजिहीते (acc) Śāṅkhśr to let f.

इष् cl 4 इष्यति and 9 इष्णाति, A RV.

to let f. पत् caus पातयति (ep. also

पातयते) AV, etc.

flying down like अवपातम् (ind)

with अवपत्य (in comp).

to cause to fly समात् caus

समातयति R, BHP — विमुरबंकु to cause

to f. asunder विपत् caus विपातयति

AV to cause to f. away अवक्षिप्,

अवक्षिपति RV, etc — विपत् caus

विपातयति AV — प्रपत् caus प्रपातयति

AV, ड३२ to cause to f. by अतिपत्

caus अतिपातयति to cause to f. down

अवक्षिप्, अवक्षिपति RV, etc to cause to

f. off विपत् caus विपातयति AV

to cause to f. up उत्पत् caus उत्पातयति

RV, AV — उद्घृ caus उद्घृपयति to cause

to f. up to अभ्युत्पत् caus अभ्युत्पातयति

(acc) ऽभ्र made to f. द्रावित mfn

Bhp to intend to f. up उत्पत् Desid

to wish to f. up उत्पत् Desid (Impf)

अपिपतिषत् ऽभ्र 10.2) 1.1.1 — उत्पुत्पुषा

H Paris.

flier ^{II} पतंग mfn MBh 12.1510,

Bhp one who can fly प्रयातृ m

Kathās what flies पतन mfn

Pāṇ 3.2.150 who flies पतन mfn

Pāṇ 3.2.150.

flying adj । I पतयिन् RV, AV, VS,

Up, etc — पातिन् MBh, Kāv, etc.

II ऋण RV 6. 12. 5 — कांदिश MBh

12. 6320 — खचर MBh, R, Bhp — खचर-

इ(ई) MBh, R, etc — गृहीतदिश L,

गृहीतदिक् Sis 1. 64 — डीन W — निवर्तक

इ(इका) Hariv — पक्षगम — पक्षपातिन्-

पत — पतंग RV 1. 118. 4 — पतत इ(पतन्ती)

— पतयातु इ(ऊ), पतयिष्णु RV, पतयिष्णुक

AV — पतर, पतरु RV — पराडावृत्त Apast

पलायिन् MBh — परिवर्तिन् W —

प्रपलायिन् MBh — यायिन् (mostly inf)

MBh, Kāv, etc — विहंग MW — विहंगम

MBh, Hariv, R — यौमग, यौमगामिन्

Kathās, यौमचारिन् VarBr.s, Kathās

any f. insect पतंग 'sBr, Up, Mn, etc

f. about in the air down to worms

(and) f. insects (and) ants

अकीटपतंगपिपीलिकम् ind chUp f. about

in the air स्वेपरिभ्रम इ (आ) R 1.2.14

f. along in chariot रथेशुभ RV

f. along like an eagle श्येनपात

MBh f. animal पतङ्गः Mn, MBh,

etc f. as an arrow जिहान

Kir f. as rivals सम्पतिन Nir

f. away from battle रणोपेत Kir

f. away from (said of missile weapons) व्युत ~~काल~~ (abl or in comp)

MBh₂ 13.4610, Hariv 8088, R3, BhP 3.18.5

f. back with a spring क्षिप्त ‡ (आ)

RV 2.24.8 f. backwards and forward

ds प्रतिगत W f. bug गन्धिन् m L

f. by means of eagles श्येनपत्न RV

f. beast पतिष्ठ RV f. down निपातिन्

MBh f. far दूरपातिन् MBh, R f.

forth प्रपतिष्णु JaimUp f. from

पराङ्मुख f. (इ) f. in different

directions (as a thunderbolt) विवृत्त

RV f. a long way दूरपातिन् MBh, R

f. most पतिष्ठ RV a f. mountain

शिखरिपत्तिन Phartṛ f. off परापातिन

Apśr f. off first प्रथमपरापातिन Apśr

f. (only) in one manner एकपातिन

MBh f. quickly शीघ्रपातिन Kām —

रघुपत्न RV f. round परिभ्रम

(see खपरिभ्रम) f. (said of Gandharvas

and of missile weapons) खगम

MBh 3.820 & 14983, 14.2188 f. (said

of Skanda) खचारिन् MBh 3.14635

f. swiftly वेगवाहिन् R, Rājāt f. to-

gether सम्पातिन् MBh.

f. up । I उत्पातिन् Naish — उड़ी-

यमान Hit.

। II उड़ीन् MBh, Kathas — उत्पातिन्

Maitris f. upwards उत्पन्न ± (ई) —

उत्पातक + f. well सुपतन Nir, सुपर्ण

(a horse) with f. mane लम्बसट Bear

a species of f. animal मांसैष्टा L,

वल्गला while f. अवोभिः instr. pl.

being about to fly पिलत ± (अन्ती)

पितृ, L, पिपतिषत्, ~~पिपतिषत्~~ पिपतिषु L

wishing to f. शियासु.

flying I उड्डयनम् Patteat.

II नभोगति f L — निपतनम् MBh

पक्षपातः Ratnāṣ 2.7 — पतः —

पतितम् MBh — पतैरः Uṇ. 1.59 — पलन

RV, VS — पलन म् (वरी) RV, VS,

Sāṃkh Br, Kauś — पतः MBh —

पूवमम् MBh, R the act of f. प्रडानम् MBh

the act of f. asunder विडानम् MBh

act of f. beyond अतिपतनम् the act

of f. down पतनम् RV, etc the act

of f. obliquely विडीनम् MBh the act

of f. towards अभिडीनम् MBh the act

of f. up together समुत्पनम् Pañcat

any place fit for the f. of hawks

श्येनपात म० (आ) २ Pañ 4.2.58, Sch

(= श्येनपातोऽस्याभूवर्तते).

f. about । I परिपतनम् śak —

परिभ्रम म० (स्वपरिभ्रम).

I II परिपति m (Mahidh) vs --

परिसर्पणम् Aśv-śr, R, Mricchi, Bhp f.

apart विडिनकम् MBh f. away परापातम्

ind Maitrs — प्रपतनम् MBh — f. down

अवपातः Hit — प्रपतनम् gaut, MBh, etc

f. downwards अवडिनम् MBh ४. 1899 &

1901 f. forth प्रपतनम् MBh f. forward

प्रडिनम् MBh ('the f. fox') वातुलि ६ L

वत्गुलः W the f. fox (suspending

itself form branches like a tulika q.v.)

तरुतूलिका L, तरुदूलिका W f. horizontally

तिर्यङ्गीनम् MBh 8.41.26 f. in the air

वैहायसम् Bhp, वैहायसगतम् R f. like a

hawk श्येनगामिनम् m R f. (of a

bowstring) क्षेपम् m RV 10.51.6 f. of

a missile weapons अस्त्रगति ~~R~~ R 5

f. open दारणम् (dram.) the f. out

against one's superior द्रवः Daśar,

sāh f. quickly आशुपत्नम् m RV f.

reiteratedly डीनडीनकम् MBh 8.1899 fs

f. round परिपतनम् śak — परिडीन,

परिडीनकम् MBh f. together सम्पातः

(i.e. f आ) MBh, Kāv, etc f. together

(one of the modes of flight attri-

buted to birds सँडीनम् MBh f.

towards अभिपतनम्.

f. up 1I उत्पनम् R, Pañcat, Kathās,

उत्पातः — उत्पुयनम् Pañcat — उड्डीनम्

Pañcat, उड्डीयनम् MBh.

1II उत्पुवः Naish — ऊर्ध्वयनम्

Naish f. upwards उत्तरः L —

समुच्चरः MW the magic art of f.

योगगमनी (with विद्या) Kathās the magical power of f. खेचरता Sarwad,

खेचरलम् Kathās 3.49 mode of f.

पातः MBh 'not f. apart' अविडीनम्

MBh a particular mode of f. खडीनम्,

खपरिडीणकम् MBh — निकुलीनका MBh 8.

1902, Nrlak (उ.ए. निकुलीनिका) - निडीनम्

MBh — निडीनम् MBh — पूनडीनम् MBh —

प्रपातः Pañcat - विप्रपातः Pañcat -

व्यतिरिक्तकम् MBh a particular mode of

f. peculiar to birds लघु m (नी or

क) n Pañcat quickly f. लघुपतनकः

Pañcat, Hit, लघुपातिन m kathās any

act in which it is said 'Utpata ! Nipata !

(i.e. fly up and down) उभयनिपाता (gana

मयूरव्यंसकादि Pañ. 2.1.72. letting fly (a

bowstring) क्षेपणम् Nir 2.28, MBh 4.

352 & 1400 letting f. (an arrow)

व्यतरुदः R the way of the moth (to
f. into fire) शाकभः (with विधि)

Mudr.

to fly in every direction (as arrows)

व्यतिसृप्, व्यतिसर्पति (Pāṇ 1.3.15) MBh.

foam n 1 I फेनः

once फेनम (often written

and prob. connected with फण) RV, etc.

1 II उच्छ्रायः

RV 9.36.42

कारुणः

L

तण्डकः

L

देवाटकः

L

पराञ्जः

(only L) '—' मण्डः, मण्डम (ifc. f आ) — संतानिका L

containing good foam

सुफेन

mf (आ) n TS

covered with dense masses of f. (as the ocean) सेफेनपुञ्ज

mf 100

covered with f. सोप्तिट

mf 100

existing

in f. फेन्य

mf 100

VS

feeding on f. फेनाहार

mf 100

100h

फेनप

mf 100h, 100f

'f.-drinking'

फेन्य फेनप

mfñ Yan, ५५२ 'f.-like' फेनप्ररव्य mfñ Yajñ the f. on

boiling rice आसतः L having black-f. इयामफेन

mfñ Kim having f. सफेन mfñ Varṣa 'having the

nature of f.' फेनधर्मन् mfñ ५३५ thereby like f.

फेनवत् ind. dentis marine f. समुद्रकफः L, समुद्रफेन

a mass. of f. नदीसोस Kauś 'point of f.' फेनाग्रम् L

resembling f. (said of life) फेनोपम mfñ Hit

sea-f. लोयमलम् for watery c. कफः

foam vb. 1 I फेनाय फेनायत (P फेनार्यात)

8 लाहितादि) MBh, Hcar.

1 II यस् cl. 4 (Qnetup 26.101) गस्यति (rarely)

गसति) RV.

as foam over सतिनेद TH, etc — उत्सि व ess

उत्सिच्यते BhP.

foaming add 1 I फेनवत् MBh

1 II अर्णव RV, VL, AV — अर्णस RV 5.54.C

परिस्फुत RV.

foaming over उत्सिक्त — उत्सेचनम् L

f. upwards उत्प्रेक्षः not f. over अनतिनेदः MaitrS.

the act of foaming upwards l II उत्प्रेचनम् I.

foal n व l I हयशिशु n VarBrS — अश्वशानः

l II अश्वपोतः L — बालः L.

foamless adj l I निष्फेन Smr.

fairy l I फेनिल n (आ) n Mith, Kāv, etc — सफेन

mfn वदवाग्निमलम्.

1 II फेवल mfn L.

a particular feavy substance on the sea वदवाग्निमलम्

वदवाग्निमलम् 1.

the focal point 1 II अग्रंशु m.

feens a l I प्रतिस्वरः Vir 7. 13.

feens a l I यवसः, यवसम् G. etc.

l II यावसः L — विद्या Pat — विधि

m L.

feens for horses अश्वघासः (px Pan 2.1.30 Cont.)

Kathas abounding with f. महाघास afn f. given

to a stallion

हरणम्

Kāś on Pān 6.2.65, वाडबहरण

the P. given to a stud-horse

वाडबहरणम्

Pān 6.2.65, Sch.

शत्रु m RV, etc — रिपु m Mn, MBh, etc

द्विषत् mfn 3rd, Mn, MBh, etc — परः RV, etc.

अप्रियः Mn — अभिमाति I RV, AV, 3rd

अमित्र mfn 3rd, etc — कल्लोलः I — दुर्ह m RV, Kāś.

द्विष् (nom. vi.) RV, AV, etc द्विषः I — द्वेषण mfn

द्वेषस् n RV, AV, VS — द्वेषिन् m 3rd, P

द्वेष mfn MBh, Hariv, 3rd — द्वेष्य mfn RV, 3rd,

द्वेषणीय mfn — प्रतिद्वन्द्वः MBh, R, etc

प्रतिद्वन्द्वन्

m (ifc vyine with) m, Kāv

प्रतिपक्षः

Divyâv

मृध्

f RV,VS,Br

मृधम्

यावन्

तनुस्

विमृध्

Vait

वृत्रः

(only once in TS)

वृत्रम्

(mostly pl

V, f

सिध्

f

RV,AV,VS.

to be a for 1 I

दुह्

el 4

दुह्याति

(ep. and metr.

also

दुह्यते

) Kāvya 2.61.

to be a for 1 I

to be a for 1 I

शत्रुताम्

√ इ

coming from a f.

परज

m

m

'Dakṣa's f.'

दक्षारि

m

m

'Dakṣa's f.'

द्रोणरिपु

m

m

'Dakṣa's f.'

द्विविदारि

m

1

f.-conspiring शत्रुंजयः Kaus fx — अरिदम afn

f.-destruction शत्रुनिवर्हण afn R f.-destruction

शत्रुहत्या afn f.-killer परहन् — afn

f.-killing शत्रुघ्न afn afn f. of विरोधिन् afn ifc

f. of disease व्याधिरिपु L f. of pure मुरभिद्,

मुरमर्दनः, मुररिपु, मुरवैरिन्, मुरहन् — afn — मुरद्विष् — Inscr

f. of jaraka नरकरिपु n Ver f. of pure पुरवैरिन्

(Presann) पुरशासनः (Fas) n — पुरद्विष् — afn

f. of sacrifice यज्ञारि n L f. of the active

fak पाकद्विष् — पाकनिषूदनः L पाकहन्तृ afn

f. of the palace 'prab'

मधुद्विषः

Prab, 2.28

f. of the gods

Prab, 2.28

दैत्यारि

m Prab 2.28

f. of the gods

देवशत्रु

Prab, 2.28

f. of the gods

विबुधविद्विषः

m Prab

विबुधशत्रु

m Vikr

f.-slayer

शत्रुहन्तृ

m Hariv

f.-traveling

अरिमर्दन

m Bh, etc.

a foe's army

परबलम्

m 7.124

harassing female foes

द्विषतीताप

m Bh

having no foe

उपरतारि

m Bh

one's f.

पुरुहूतद्विषः

m Bh

one who has many foes

बहुरिपु

m Bh

one whose f. are quiet

उपरतारि

m Bh

'paining

m Bh

परतापनः

Hariv

a paltry foe

कष्टकः

M 9,253, etc, BhP, R, etc

कष्टकम्

L

a rentless f.

दृढवैरिन्

m

100

service of a f.

द्विट्सेवा

W

destroying force (said of heroes)

परंतप

mfn

100h, 1,

etc.

Ass foetida

1 II

अगूढगन्धम्

—

अत्युग्रम्

foetus n

1 II

गर्भः

RV, AV, etc.

bearing a foetus

गर्भधरा

100h 3.17264

001-

similar to f. गर्भाद Year 1.25.3 a f. & completely

developed गर्भनिष्कृति f Heat 'f.-like energy' गर्भादि a l.

'f.-like' गर्भरूपकः Year 1.9 , गर्भरूपः Year 6.22 ,
12 34

Weight 11.78, 3ch a long round mass (said especially of the

supra of the f. in the second half of the first month) अर्बुदः,

अर्बुदम्, Year 14.6 , अर्बुदः Heat, Anur a long

round mass (said especially of the supra of the f. in the

second half) अर्बुदः, अर्बुदम् Year 2.75 000 , अर्बुदः

Heat, Anur the supra of the f. in the uterus गर्भचलनम्

W the production of a f. गर्भसम्भवः Year 1.00 गर्भसम्भूति

Kafkas 5.61

relation to s. r.

गार्म

sfn Ma 2.27.

f m 1 I धूमिका 2 — नीहार: (sfn 1) RV, 4.12

1 II कुञ्जरि f कुञ्जरिका, कुञ्जरी¹ — कालिका¹— कूहा¹ कुही — कुही¹, कुहेडिका, कुहेडी,कुहेलिका¹ — खजलम्¹ — धुलिका¹ — धूममहिषी— धूमरी¹ — नभोरणु¹ — धूमम्

RV 12.17.1 — मिह I (also pl) RV — मिहिका L

मेघयोनि I — रतान्ध्री I — रुमेरि f L

हिमश्रुति, हिमश्रुष्टि f I.

covered with fog सनीहार afn I from fog f.

अपतुषार afn II. 1. 'sprinkled with dew', i.e.

the dew and various other vapours by the rays of the sun dur-

ing the early morning and sent down again in the rainy season गर्मः

balat

RV 4.12.2, Varied, ~~1~~ 8.50 produced by f. नैहार afn III.

foggy afn नमस्य balat — नम्य afn III.

very foggy सुनीहार n.

foible 1 I छिद्रम् MBh, etc.

४४४४४

fail vb 1 I विफली कृ, विफली करोति, विफली कुरुते Inser, FJv

failed adj 1 II सुसन्त f (आ) Wicen.

failed in an attack रुग्णरय f. in anal's

विनिवृत्तकाम B. 11.

विनिश्चय I II विनिश्चय, विनिश्चयति, विनिश्चयति B. 11, etc.

विफलीकरणम् I I W.

पुटः, पुटम् I I Ma, B. 11, etc., पुटी

पुटः, पुटम् B. 11, Pur — तली Ma, B. 11, etc., तली.

भङ्गः I II — संकोचरेखा I — संधि

g (exceptionally f) fañcat.

a fold in a garment ऊर्मिका L & — ऊर्मि = f1

a f. of skin चर्मतरंगः L — वलि f (once)

man, boy, etc one whose f. is open (T)? उत्पुट mfn gana

सङ्कलादि (see 4.7.75) and उत्सङ्गादि (not in the Kāṇḍ)

150 4.4.15 heavier 5 folds पञ्चवलि mfn Kāṇḍr 'hav-

ing f. and 'heavier waves' भङ्गवत् mfn Kāṇḍr heavier 4 f.

चतुष्पुट mfn Kāṇḍr 12.2.14 having 3 f. त्रिवलि

mfn 11.1.12 7.3.12 (Kāṇḍ) having 3 f. (as the belly or

trivali त्रिवलीक mfn 11.5.3.12 (v.1. त्रिवलीवत्)

the 3 f. which lead off the faces from the body

ग्राहिकावलि (Grahikavali) the 3 f. over a woman's navel (

(as a beauty) त्रिवलि (Trivali) f in camp VarhS 70.6, litus,

त्रिवली (Trivali) MBh 3.1824, Hariv 3625, Bhartr.

I व्रजः, व्रजम् (only w 5.6.7 ifc f आ) w, etc.

II वृजनी (Vrijani) w 1.104.2 --- स्वसरम् (Svaram).

व्रज्य (Vrijya) wfn V8 enclosing in

f. व्रजोपरोधम् (Vrijoparodham) in Rā 3.4.49, etc f. for cattle

गोष्ठः (Goṣṭha) L) w, V8, w, etc having a hundred folds

शतव्रज (Shatavaj) (3-4) w.

3 I गुण ific (f आ) with numerals ----- कृत्वः

inf (at the end of the numeral or numeral adjective) -----

कृत् (after numerals).

3 II उन्मान (in गतोन्मान 3sr) ----- मानम्

(inf) ----- विधा (often ific).

seven fold सप्तविध mf (आ) 7 3sr, VaitrUp,

Sulcas, etc ----- सप्तधा inf 7, etc xxxxxxx

consisting of 3 folds etc त्रिवृत mfn RV, etc.

fold vb 1 II पुर cl 6 (DakUp 22.71) पुरति

~~xxxxxy~~ (xxxxxy) xiv iv

to fold (the hands) 1 I बन्ध् cl 2 बद्धाति

(partly) बद्धीते cl 1 बन्धति, बन्धते MBh cl 4

बध्यति Hariv) MBh, Kāv, etc.

1 II अभिग्रह्, अभिगृह्णाति.

to fold up सम्भृ, सम्भरति, सम्भरते RV 1.116.4 .

twice (as the hands) adj 1 I बध्य Uricch

~~xxxxxy~~ f. double द्विपुट f (ई) I a f. leaf

दलकपटः a receptacle made of a f. leaf पलाशपुटः,

पलाशपुटम् twice f. द्विषहित Br. द्विसंहित.

folding (the hands) 1 II सञ्जनम्

vaish.

foliate n 1 I पलाशम् (also ३) SBr, GrSrs,

MBh, etc.

foliate (as an ornament on buildings) मञ्जरी Vastuv

मञ्जरिका covered with f. पलाशिन् mfn MBh

the state of f. पलाशता Pālās.

foliation 1 II

पल्लवता

lathās.

folken 1 I

लोकाः

no

Mo, Wo, etc.

follow vb 1 I अनुगम् cl 1 अनुगच्छति

अनुया.

1 II अनुक्रम् — अनुगा — अनुचर्

अनुद्रु — अनुधात् — अनुपत् — अनुपद्

अनुप्रपद् — अनुप्रयुज् ^{av, etc} — अनुप्रे

cl 3 अनुप्रैति ^{iv, etc} — अनुप्लु — अनुबन्ध्

अनुयम् ^{iv} — अनुविक्रम् ^{ā, av, etc} —

अनुविश — अनुवृत् ^ā — अनुसेचर् —

अनुसंव्रज् ^{āsvār, etc} — अनुहा cl 3 ā अनुजिहीते

^{iv} — अन्वत्, अन्वतति ^{ānūr} — अन्वती cl 2

अन्वत्येति ^{MBh} — अन्ववे cl 9 अन्ववैति

— अन्वागम् ^{VS, MBh, etc} — अन्वागा ^{VS 1.126.3}

— अन्वाविश ^{ChUp, etc} — अन्वावृत् ^{VS, etc} —

अन्वि — अभिगम्, अभिगच्छति ^{Kāth, R} — आस्था,

आतिष्ठति, आतिष्ठते ^{R, Bhp} — उपयुज् ^{only (Pāṇ 1.2.64)}

उपयुञ्जे ^(but also rarely P) — ग्रह cl 9

गृभ्णाति, गृह्णाति, गृह्णीते ^{MBh, R, Mricch 9 $\frac{30}{31}$, Bhp 3 f}

— चर् cl 1 चरति ^{rarely} चरते ^{Mn, MBh, etc}

— निषेव्, निषेवते ^{(acc) Mn, MBh, etc} — परिग्रह्,

परिगृह्णाति, परिगृह्णीते ^{Mn, MBh, Pāv, etc} — परिभूष, परिभूषति ^{RV}

पा

cl 2 (Dātān 24.43) पाति

RV, AitBr

पृष्ठतः गम्

Pañc

प्रसञ्ज्, प्रसजति, प्रसजते

Sarvad

प्रसञ्ज्

pass

प्रसज्यते, प्रसजते (प्रसजति)

Pat, Bhāṣya,

Sarvad

प्रती

pass

प्रतीयते

Kāv, Āṅk, Hit

लभ्

pass

लभ्यति

(ep. also लभ्यते)

Jñ, Sarvad

विगाह्, विगाहते

(ep. also विगाहति)

Kum

सच्

RV

सच्

cl 1

(Dātān 6.2)

सचते

(in

RV also

सचति, सिषक्ति

(RV, AV, VS)

सच्

cl 1

सिषक्ति

RV

समनुगम्, समनुगच्छति^R

समनुगा

Vib

समनुद्, समनुद्भवति

(ep. also

समनुद्रवते

) समनुधाव्, समनुधावति

MSh

समनुया, समनुयाति

Th, Varbrs

समनुवस्, समनुवसति

Hariv

समस्रयते

समभी, समभ्येति

Sis

समाश्रि, समाश्रयति, {

MS, HAV, etc

समन्वि, समन्वेति

MS.

to follow

दुरनुवर्तव्य

MS Jātakamacross

अनुवृ

AV 6.122.2.

to follow after 1 II

अनुप्रया

TBr

सप्

cl 1 सपति (and सपते)

RV, TS, VS

समनुवृत्,

समनुवर्तते

MS, R, etc.

to follow after any one running away

अभिपले (acc) PBr.

to f. (as a road)

अनुसंस्था

P BhP

to f. (as a conse-

quence)

उपजन्, उपजायते

carved

to f. as an adherent

अन्वे cl 2

अन्वैति

RV 1.161.3, etc

to f. as a attendant

अन्वे cl 2

अन्वैति

RV 1.161.3, etc

to f. closely लग्

cl 1

(Dhāt 1.1.24)

लगति

(लग्न्यति

Nir 4.10) Kathās

उपसन्

RV 1.190.3, 12.4.40

to f. a course

of contact

वृत् cl 1 वर्तते

(rarely वर्तति) (also

with

वृत्तिम्

) Dhāt, Mn, etc

to f. (especially a

ing a guest, as a mark of respect)

अनुव्रज्

to f.

from a previous rule अनुवृत् to f. in a similar place अनुविवृत्

AV अनुविवर्तयते to f. in a similar place अनुविचत्

IV to f. in death अनुप्रे cl ? अनुप्रेति SBr to

f. in going अनुकृ to f. in going off अनुवी

cl ? अनुव्येति VS, SBr — अनुपर्यावत् TS, SBr,

attBr to f. in going round अनुपरी, अनुपर्येति to f. in

living अनुजीव् to f. in order अनुकृप् TS to

f. in raising अनुष्टुभ् Nir to f. in the steps अनुनिक्रम्,

अनुनिक्रामति TS, SBr to f. into exile अनुप्रव्रज्

AV 5.26.461 to f. in walking off अनुपरे AV 10.18.1,

to f. one another	पूर्वापरीभू	Vir, āh	to f. one
who is escaping	अनुपरागम्	Waiter	to f. out अनुचर्
	अनुष्ठा	to f. (pleasure)	प्रतिसेव्, प्रतिसेवते
Div, v	to f. quite closely समनुगा	With	to f. to the
अनुवृ	AV 6.122.2	to f. up अनुवृत्	cause अनुवर्तयति
to f. with the eyes	अनुप्रेक्ष्	to f. with one's looks	
अन्वीक्ष्	AV, etc	to f. with others समनुव्रज्, समनुव्रजति	
to intend to f.	अन्वागम्	desi	अन्वाजिगोसति
(that) on which anything may f.	यथोदय	with	āprāt.
to be followed	1 I सेव्	pass	सेव्यते

to be followed out अनुष्ठा pass अनुष्ठीयते.

XXXXXXXXXXXX

to be trained to follow rules अनुविधा pass

अनुविधीयते to be followed at the hands by विषज्ज, विषज्जेते

(instr.) IMP to be f. by अनुबन्ध to cause to

follow अनुप्रस्था caus अनुप्रस्थापयति BhP

अनुसंसृ caus अनुसंसारयति MBh to cause to f.

in order अनुकृप् caus अनुकल्पयति to wish to f.

अन्वागम् desid अन्वाजिगांसति Ser.

followed by I I अनुयात — अनुसृत

I II अनुद्रुत — अनुपत्ति — अनुलग्न

— अनुष्ठित — परिगृहीत —

प्रचरित — प्रतिपादित — समनुगत

— समनुयात — समारेणित — रेणित

followed as a consequence अनुभूत

followed by I I अनुगत — अनुग

~~३~~ ३ आ. ३ Ifc — उत्तर

I II अनुकल्पित — अनुबद्ध

कार उपरिष्ठात्स्वाहाकृति

सहेनिकरण, सहेनिकार

इतिशब्दपरक

Pān, Sch

f. (in hostile manner) अनुयत

4.41.13

not f. by any authority

अनुकथ्य

(in hostile) in the world, 2. सुसेव्य.

(in hostile) in the world, 2. अनुगन्तव्य

सेव्य

ग्राह्य

सेव्य

mfn Kathās

102.38

to be f. (as by the

(in hostile) in the world, 2. अनुकथ्य

3.1

(in hostile) in the world, 2. धार्य

to be f.

_____ अनुवर्तनीय _____ सेवनीय _____

_____ सेवितव्य _____, etc.

II अनुवर्त्य _____ अनुविधेय _____

_____ आश्रयणीय _____ गमनीय _____

_____ सत्तनीय _____ समभ्युपेय _____

following उपवर्ज्य ind p. R 5.

अनुग (आ) — अनुचरः

अनुयायिन्

अनुगत — अनुगतिकः — अनुचारकः

महिष्यादि — अनुजीविन् — अनुपुरुषः

अनुष्ठवः — अनुयातृ

अथिन् — आश्रितः

उपधावनः — उपासक — पक्षः

आ — पक्षकृत्

परिचरः — पार्ष्णिग्रहः — प्रणिधि

प्रतिसरः — वन्दः

वाक्यम् IV — सहचरः Hālid, Śiś, BhP —

सहचरिन् — MBh, etc. — सहायः (सि ३ आ) Mb, MBh,

सहायिन् — MBh, etc. — सेवकः Mb, Vālmīki,

Rājat .

a female follower अनुचारिका a f. of a god

देवानुचरः Mb देवानुयायिन् a f. of the f. of a

particular deity seat (carrying skulls of men as ornaments)

and eating and drinking from them) कपालिन् = कपालिनी

Prab, etc., etc. a f. of Bhagavat or Vishnu भागवतः

MBh, etc., etc. a f. of Mahābhārata (Mahābhārata-Mahābhārata) माहः

श्रद्धानुसारिन्

m Divya

आहितः

काणादः

काणभुजः

उपकीचकः

स्वाक्षपादः

I

पैङ्गिन्

(or Pāṇini 4.2.3, 2.1) and his grammar

पाणिनीयः

4.2.04, 3ch

a P. of Pūrāṣara

पाराशरकविक्र

1.2.00

a P. of Pūrāṣara

पाञ्चार्थिकः

I

प्रभाकरः

Prabhakara

(4.2.)

a P. of

श्रीवैष्णवः

पाशुपतः

śākhā, śākhā a f. of the śākhā पाशुपतव्रतिन्

a f. of the Kāṇva branch of the Veda काण्वशाखिन m

a f. of the left-hand Śāktaritual कौलीन mf (आ) n W

कौलिकः कौलिकः, कौलिकः a f. of the कौलिकः

महायानपरिग्रहः महायानपरिग्रहः a f. of the

Mīmāṃsā doctrines हेतुः a f. of the

मीमांसकः TPrat, Śaṅk a f. of the Nyāya system

नैयायिक MBh, R, etc a f. of the

पुरुषः a f. of the

कपितः 12,

सौत्रान्तिकः a f. of the

तान्त्रिकः MBh 12, Kāvya, near a f. of the

कापितः MBh 12, Kāvya, near a f. of the

वैनायिकः a f. of the

वेदान्तिन् a f. of the

वैशेषिकः MBh 12, Kāvya, near a f. of the योगः

पातञ्जलः a f. of the

वैशेषिक a f. of the

अनपर a f. of the

पाशुपतव्रतिवेश mfn a f. of the

Followers 1 1 परिजनः (ifc f आ) MBh, Kāv, etc

परिवारः, परीवारः MBh, Kāv, etc

1 II परिकराः m pl परिकरः (ifc f आ)

परि, etc — वीरः — pl — सत्वनः m pl

परि, AV, etc — स्वकीयाः m pl MBh. ~~xxxxxxxxxx~~

accompanied by followers सानुप्लव mfn MW along with

with the f. साभिसर mfn Hear, 'is attended by f.

सानुयात्र mfn R ~~xxxx~~ — सगण mfn RV, etc

with the f. (said of Indra) समर्थ mfn RV

in आश्रपेयिन्, आश्रपेजिन् — mfn

मेषिमाः RV 8.55.4 the f. of the Kātantra grammar

दादूपन्यनः RV 17.2.22 काष्यायनाः

pl RV 8.55.4 the f. of the Kātantra grammar

कातन्त्राः RV 8.55.4 the f. of the Kātantra grammar स्वाष्टिकेयाः RV 1.1.172

पैङ्गलकाष्ठा RV 1.1.172

1.1.172, RV 1.1.172 (RV 1.1.172)

शाकायनिनः RV 1.1.172 श्रीणिमत्

RV 1.1.172

पक्षवत् RV 1.1.172

वीरवत् RV 1.1.172 (?) समदिभम्

having heroic followers

शूरवीर

mfn RV

havingनिरनुगसपुरुषसानुसारआ

Hariv. (Nilak).

सानुगसानुचर

Kaus, Car

सवीर

mfn TBr.

without f.

अपक्ष

mfn MBh.

one who follows

अनुपदिन् m Pāṇ 5.2.90 — सेवितृ

mfn ~~only~~ (only if) MBh for the sake of what f.

उत्तरार्थ mfn Lāty, Kās, etc.

अनुगमः 1 I

अनुगमः, अनुगमनम् — अनुसरणम्,

अनुसारः, अनुसृतिः — अनुयानम् — अनुवर्तनम्

II

अनुक्रमणम्

अनुगतिः

अनुपतनम्

अनुपातः

अनुमार्गः

III, 11, 12

अनुवृत्तिः

अनुवेशः, अनुवेशनम्

अनुसर्पणम्

अन्वयः

अवस्थितिः

आनुगत्यम्

आश्रयः

परिसर्पः

IV, 1, 2, 3

समभ्युपगमनम्

समासेवनम्

सरणम्

साधनम्

आ

असेवा

असेवा

अननूत्थानम्

अनन्वभागः

901. प्र. 20] यदि x व y समानांतर रेखाओं के बीच की दूरी 10 है, तो x व y के बीच की दूरी 10 है। अनन्ततयाः

अनन्ववायः

अनन्ववायनम्

अनुकरणम्

कामकार:

what prec गतानुगतिक ~~अ~~ ३ अक्षधूतादि

अनिलि - शब्दानुसारः

tone's wheels पदानुसारः

मन्त्रश्रुत्यम्

RV f. especially a departing guest as a mark of respect.

अनुव्रजनम्

अनुग्रज्या

Mn, etc the f. from any-

प्रतीति

अनुमरणम्

पूर्वापरीभावः

f. the course of a river down from its source

परिक्रमः

अश्वचर्या

गत्यानुसारः

the f. cat

गतानुगतम्

अक्षिद्युतादि

तदनुसरणक्रमेण

तत्परत्वम्

KātyŚr 1.4.16. & 5.5

the

अनुबन्धित्वम्.

	अनुगामिन्	—	अनुयायिन्	
	उत्तरत्र	ind. a part of that which		
परार्द्धम्			उदयः	
	अनुचारिन्	—	अनुसर्तृ	
	अनुग	(आ) X	अनुगत	<u>(ई)</u>
अनुचर	(ई)	—	अनुबध्नात्	Kir
अनुया	अनुयात	—	अनुयात्रिक	

अनुवर्तिन्

अनुवर्तन्

अनुवृत्

अनुवृत्त

अनुसंस्थित

अनुसंचर

अनुसर

(इ)

अनुसारक, अनुसारिन्

अन्वक्ष

अन्वञ्च

(अङ्) = (ऊची)

(अक्)

(अक्)

अन्वयवत्

अन्वित, अन्वीत

अपर

(आ)

अभिषन्

RV 6.63.9, AV 18.4.44

अप्रच्युत

(with

अवस्थित

आनुगतिक

आनुपदिक

आनुषङ्गिक

(इ)

आश्रयिन्

आश्रित

उत्तर

उपग ifc

उपरितन (ई)

पर

(आ)

पराञ्च

पृष्ठगामिन्

पृष्ठपातिन्

पृष्ठलग्न

पृष्ठानुग

पृष्ठानुगामिन्

पृष्ठानुपृष्ठक

(इका)

प्रचारिन्

MBh

प्रसक्त

Kās', Kathās, Sarvad

समाश्रित

SāṅkhGr, .

सर्ज

साचि

सारिन्

स्थित

अव्युत्पन्न

अनुगामुक

उत्तरोत्तर

1 II

1 II

पश्चाद्वर्तिन

1 II अनुप्रपन्न

mfn

अनुप्रवृत्त

mfn

(acc) BhP. fx

पदान्वेषिन्

f. him unto death

प्राणानुग

mfn (acc) Hit

अनुषङ्गिक

mfn 2. as an effect

कारणान्वित

mfn 2. as an effect

पदानुग

(MBh) mfn

f. book

पदाक्रान्त

(MBh) mfn

f. book

विमार्गिस्थित

विमार्गिस्थ

(MBh) mfn

f. book

उत्तरकाण्डम्

f. book

अनुपद

(MBh) mfn

f. book

mfn

(with

f. book

उत्तराहः

(MBh) mfn

the f. day

उत्तराहः

f. book

आसक्त

(MBh) mfn

आसक्त

mfn

MBh

f. the duties

धामिन्

mfn

(ifc)

Mn, MBh, Kāv, Pur, etc

f. the duty

क्षेत्रधर्मानुग

क्षेत्रधर्मानुग

mfn

f. evil courses

वृजिनवर्तनि

(MBh) mfn

f. book

f. from a previous grammatical rule

यथाप्राप्त

mf

(आ)

n

Kās on Pāṇ 3.2.135

(in gram)

प्राप्त only ifc उत्तरम्

परः only ifc उत्तरम्

पूर्वापर mfn KātyŚr, MBh, etc f. one another

(as day and night) मिथस्तुर mfn RV f. one another well

सुपराद्ध

आचो कामग

वशानुग f. (said of words) परभूत mfn Kā's

अनुतिष्ठमान f. out f. part of an argu-

उत्तरपक्षः f. (said of words) परभूत mfn Kā's

परक the f. sound ifc पर

परः RPrāt, Pāṇ (only ifc) परस्परम्

तत्पर (आ)

गतानुगतिक mfn Hear 2.98, Pañcat,

f. the laws of धर्मिन् mfn (ifc) Mn, MBh,

Kāv, ब्रह्ममुख (आ)

f. the steps of another पदनी mfn AV 11.2.Bx 13

अवस्थित (11.2.Bx 13)

एतदुपनिषद्

आयति आयती गतानुगतिक

उदयः

अनुगामुक

अपरवत्

प्रत्यनन्तर

पारदीर्बल्यम् in the

उत्तरम्

आनुषङ्गिक उत्तरोत्तरिन्

परम्पर अपरेद्युस्

अन्येद्युः

आवरसमक

सहोदय (आ)

आसक्त h, VarBr, Kathās, Pañcat, etc.

अनुवीक्ष्यमान वि.

XXXXXXXXXX

अनुयियासु

HPariš.

अनुचर्च्यमाण

1944 1945

1944.1.

fully 1 - मैत्रोपम Kāv, nathāp, Suśr

मूढता Kāv, Pur - मूढत्वम् Maitr Up, Kathas,

Pañcat - कुमति † Das, BHP.

I II आविचारः Rājat, Vet - दुर्नीतिम् MBh,

Hariv, Pañcat 2.21 - दुर्नीतिम्, दुर्नीतिम् MBh,

Hariv, Pañcat 2.21 - वातिशता (Uttarar)

वातिशत्वम् (Hariv) - वातिशम् (१. ब्राह्मणादि)

मम, - MBh, etc - मूर्ध्नि मूर्ध्वमन म १ ददादि-

मृषाज्ञानम् Kathas - मोः AV, etc - मोक्षम्

MBh, Kāv, etc - विवेकविमर्शः Sāntis'

संज्ञा: $\dot{S}Bz$, etc.

causing folly. $\dot{S}Bz$ mfn MW through

folly. $\dot{S}Bz$ ind.

$\dot{S}Bz$ mfn

foment. $\dot{S}Bz$ vb. $\dot{S}Bz$ caus. $\dot{S}Bz$

$\dot{S}Bz$ Dr.

† II प्रतिपत्, प्रतिपत्ति $\dot{S}Bz$.

$\dot{S}Bz$ mfn

great fomentation. I II मेरिशुचिपुम्

Sarrigs.

3/12/11

fomented adj I I स्वेदित Mit.

3/12/11

a family fire brand, a man who

foments domestic dissensions. I T

ग्रन्थः: Panca, Bhp, Prasannar, ग्रन्थः:.

fomenting quarrels I T विरोधकारक

मल MW.

fomenting. I T रोदनम् Hit.

fomenting (a tumour etc) सन्निधानम्

Sussr.

fond I II कामिनी मय.

to be fond of I रम cl: A (loc,

instr or inf) RV, etc — सिंह cl 4

(Dhatup 26.91) सिंहाति (loc or gen) MBh,

Kav, etc.

I II अनुपद् - अनुम A - अनुसध cl 4

अनुसधयति or ep. अनुसधयति - उप cl

4 उच्यति A RV - जुष cl 6 जुषते cl 3

जुषते rarely cl. जायति AV, RV, etc

- उपसज्ज, उपसज्जते (loc) BHP II. 26. 22

वश cl 2. (Dhatup 24.71) वशि RV, etc

सच (acc) RV — सम्प्रसज्ज pass.

~~सम्प्रसज्जते~~ सम्प्रसज्जते (cp also सम्प्रसज्जति)

(loc instr) गच्छ - सुषूय Nom सुषूय

Car, सुसूयते — हर्ष cl. 1 (Dhatup 15.7)

हर्षति (rarely हर्षते) RV.

to be fond of sacrificial formulas

गजुष्काभ्य Nom गजुष्काभ्यति Pan. 8.3.39,

Sch the being fond of प्रियता (comp.)

Kathas, Pājat — प्रियत्वम् (comp) Kum.

Suzer devotedly f. of a son - प्रियपुत्र

mfn Bear.

fond of, adj. | T. रसिकम् (अलंकार),

similarly all following words are mfn

Kathas, Rajat, Sāh - रसिक f (अलं) (loc)

RV, (in comp either ibc or ifc) - अनुसू

सोविन् (only ifc) MBh, Kav, etc - सन्त

MBh, Kav, etc - असन्ति ifc Kav, Kathas

अनुसू - सन्त SBh, etc - सन्त f (अलं)

loc gen or comp Mn, MBh, etc

सन्त f (अलं) (loc gen acc with सन्ति)

or comp) MBh, Kāv, etc.

1. E. 30700 — 34. ife Bhp, Bhurtr,

'Sānti', Kathān — अष्टादश (loc) Pāncat

महारिण (loc) R — ३३ रडिण (ife) Sātr

रत्नो L — ०१४ ५ ३ or ३५ (ife)

Kāv, Kathas, Rājat — विनासिन (comp)

R, Eagh, Bhurtras — विहारिण Yājñ, MBh, etc

वी (gen) RV 1.143.6 — ३०७ Bhp (B) —

संस्कृत (loc or comp) MBh, Kāv, etc

सन्निभ Rām — सडिण (gen loc or

comp) MBh, Kav, etc - सुहृद (only ife)

Balar. - रनिग्ध (loc) Mn, MBh, etc —

रनेह (loc) Gāth, HPuris, रनेहिन (comp)

cat.

fond of bathing रनानशील ~~म्भ~~ Gaut,

Hit f. of battle. रणप्रियम्भ (311) Hariv, Kam

f. of children यशस्वरः ~~म्भ~~ Hariv f. of

contention कलहप्रियम्भ (311) R f. of

domestic oblations? सुहवतिप्रियः ~~म्भ~~ f. of

ease सुखपर ~~म्भ~~ (v.l.) Śak, Var BṛS f. of

excellence गुणित ~~W~~ W f. of exercise

अभिरुचि ~~W~~ W f. of fighting. रुचि

~~W~~ Bala f. of fruits, फल ~~W~~ W

f. of good food. भोजन ~~W~~ Bhpe

f. of good steeds रथ ~~RV~~ RV f. of

guests. मित्र ~~MBH~~ MBH f. of Karnikāra

कर्म ~~W~~ W f. of killing. मर ~~W~~ W

f. of life. जीव ~~W~~ W f. of living in

villages. ग्राम ~~W~~ W f. of living in

f. of merit. कर्म ~~W~~ W f. of

mountains' शिरिप्रिया L 'f. of offspring'

पुनःप्रियः R f. of ornaments मण्डलप्रिय ~~म्~~

f. (आ) ~~म्~~ Pañcat f. of play रत्न ~~म्~~ (आ) ~~म्~~

L 'f. of rain' वर्षप्रियः L f. of sacrifice

(Krishna) यशप्रिय ~~म्~~ Pañcar b. of

sensation. सपथरसिक ~~म्~~ Śantis f. of

songs. गीतप्रिया MBH 9.2625 'f. of Svadhā'

स्वधाप्रियः W ~~म्~~ 'f. of swarms of bees'

आलिकुलप्रिया, आलिकुलसदं कुला L 'f. of sweet

meats' मोदकवल्लभः Gal. f. of sweetness

मेघसिरस ~~राम~~ RV f. of the juice of flowers

मेघप्रिय ~~राम~~ Hariv f. of the lake Mānasa

(the Rāja haṁsa or Royal goose) प्रियमानस

~~मम~~ MW ~~राम~~ f. of the mountain

Potalak' पोटालकप्रियः f. of the sky'

सगनप्रियः Hariv f. of the sun' आस्करप्रियः

f. of the Yajur veda (said of Krishna)

मञ्जुप्रिय ~~राम~~ Pañcas. f. of Tumbivāṇā

तुम्बीवाणप्रियः MBh 12.10.371 f. of uttering

cries (as a peacock) कानकचक्रः Mālatīm

f. of war रणप्रिय ~~म्ह~~ (आ) ~~म्ह~~ Hariv, Kām

† समरयसनिन ~~म्ह~~ Mricch, introd 'f.

of water' जलप्रिय: L. f. of women स्त्रीभाग

मृग AV - स्त्रीशोणु ~~म्ह~~ L - स्त्रीनाम ~~म्ह~~

TS, AitBr 'f. of woods' वनप्रिय: Pārvat

growing f. of. सविचार ~~म्ह~~ Gd-

passionately f. of. रागिन ~~म्ह~~ (इति) ~~म्ह~~ (loc)

(loc or camp) MBh, Kāv, etc - शोणु ~~म्ह~~

(आ or इ) M, (ह) MBh, R, etc very f. of

राग, मान ~~म्ह~~ (inf) MBh 8. 3509 (B सम्प्रवृत्त)

प्रेम ~~मन्त्र~~ (loc) RV 6.63.1 - very f. of

offspring? प्रेमोऽपत्यः L. f. of praise

bond of praise I स्तुतिप्रियः ~~मन्त्र~~

mw.

I II कथयिष्ये ~~मन्त्र~~ (Sāy) RV 1.30.20,

कथयिष्ये ~~मन्त्र~~ RV 1.38.1.

bond of praise (Indra, Agni) विष्णवे

~~मन्त्र~~ RV (once said of Soma 9.64.14).

Zweilund

fondle vb । I उपलब्ध caus उपलब्धभाति

Bhp., Śak 292. 8, Mālav — लल caus

ललभाति MBh., Kav., etc.

। II निस्पृश, निस्पृशति RV — संलल caus

संललभाति Bhp.

to fondle (carnally) संसृ, संसृते

Kav., Pancat.

fondled adj । I उपलब्धित Bhp —

लब्धित MBh, Kāv, etc.

। II संलब्धित MW.

to be fondled । I लब्धनीय Hariv, R,

Kathas, लब्धितम् MBh, Hariv, लब्धित Jit.

। II उपलब्धित.

fondling adj I I कोलन f (रहा)

Naled, कोलन L, Rajat, कोलन Sii.

fondling I I कोलनम् can, (v. l. कोलनम्)

उपकोलनम्, उपकोलनो Bhp, Comm. on R.

the act of fondling कोलनम् Kav, Bhp,

Rajat fond f. children ग्रुपः L.

fondly I II रनेहपूर्वम् ind MW.

fondness. | I प्रमत्तं म न TS, Bṛ, Kāv,
etc (also pl).

| II संनन्दनम् W.

causing mutual fondness संनन्दनम्,

संनन्दना AV, etc excessive f. for: पिशाची

(if) Bālar, Anarghar.

fondness for. | I रसः (if f आ) (loc

with or scil उपरि or comp) MBh, Kāv,

etc — रसिकता, रसिकत्वम् Kāv — रसि f

(loc or comp) Up, Mn, MBh, etc

वात्सल्यम् (gen loc or comp) R, Kālid,

etc, वात्सल्यता (ifc) BhP.

I II प्रसङ्गः Mn, MBh, etc — भक्ति f SvetUp,

Bhag, Kāv, Pur, etc — रागिता Kām, Kathās —

साधुमुखम् Rajat — सेवनम् Mn, R, etc

स्निग्धता Kathās, स्निग्धत्वम् (loc, MBh, i. l.

रनेहः (रनेहम् ४ अधर्मादि, ifc f अ) (loc

gen-comp) Maitr Up, MBh, Kāv, etc.

fondness for women. रत्नौत्सवम् Bhar

f. of रौद्रम् (ifc f अ) (comp) Jatakam L

paternal fondness वा. ल. स. ल. म.

17529

3

food २ II भोजनम् RV, etc — आहारः —

भक्षम् Mn, MBh, etc — अशनम् ŚBh, etc.

II अट्टम् L — अन्नम् RV 10.79.2 — अदनम्

RV 6.59.3 — अद्यम् ifc (cf अन्नाद्य, हविरद्य) —

अन्धस् २ MBh 3.13244 Bhp — अभ्यवहार R —

अभ्यवहार्यम् Vikh, अभ्यवहार्याणि २ pl MBh —

अग्नैर्ऋः, अग्नैर्ऋम्, इन्द्रस्यार्कः, इन्द्रस्यार्कम्, गौतमसोऽर्कः,

गौतमसोऽर्कम् Naigh & Nir — अमृतम् L — अवसम्

Ved. RV 1.93.4, 119.6, 6.61.1, etc — अशित्रम् Kāsh.

— इड् RV, VS [Sāy] — इडा, इका Sāy — आधम् L

17531

— आभोगयः (NBD) RV 1. 110. 2 — आभोगि ४ RV

1. 113. 5 — अनामिष^मम् — आयुस् २ RV 2. 38. 5x

7. 90. 6 (savy) — आयुस् २ L — आशः

आशितम् mtu RV — आस्तादनीययाम् Das — इरा — ऊर्ज

४ RV, AV, VS, ŚBh, Bhp, etc — कम् Nir — कशिपु m

m L — कशिपु^५ m L (= कशिपु) — कृत्ति १ Nir 5.22

— क्षु m RV 9.97.22 & 10.61.12 — क्षुधानाशनम् Gal —

खादः AV 9.6.12, ŚBh 13.4.2.17 — खादनम् R 2.50.25 and

31 — खाद्यम् MBh 2.98, Pañcat 1, Bhertr — ग्रासः

Goth, Śānikh ९५, Pañ 8.2.44, Vārtt 4, Mn 8, etc —

घासि m VS (kāṇu) 2.24 — घासः AV, VS, TS 6, TBh 1,

MBh, etc — घासि m RV 1.162.14 — चाप्यम् w —

जीवनकम् L — जीवातु m m Kautuk 3 — तर्पणम् AV

9.6.6, MBh 18.269 & 275, Car, Pāṇ 2.3.14, Kāś, Hcat,

(ifc † आ) — दीदिति m n L — देहयात्रा L — द्युम्नम् L —

धाक्ः Un 3.40, Sch, आहार — निधस्ः L — नमस् n

Naigh 2.7 — नेमः — पक्ति † RV, VS — पाजस् n L —

पथिस् n Nir 8.17, पाथिस् n KapS, कीलात् L — पिष्ः

(rarely पिष्म्) MBh, Kau, etc — पितु m once n RV,

AV, TS, VS, AitBr — पृच् † RV 5.74.10 — पृक्ष् † (nom

wanting) RV — पृक्षः — प्रत्यददनम् L — प्राणोपहारः Bhp

— प्राशः Kauś, MBh, Suśr — प्राशनम् MBh, R, Hariv —

प्राशनीयम् MBh, R — प्राशव्यम् RV — प्सा L — प्सानम् L

— एतस् n RV 10.26.3 — नुभुक्षापनयः R — ब्रह्मन् n

Naigh 2.7 — (in later language) भक्षः RV, etc —

भक्षकः Hcat — भक्षिका — भक्ष्यः — मासस् n RV 6.33.4

— भुक्तम् MBh — भुक्ति f Kau, Rājat — भुज्यु mfn L

— भृति f RV, etc — भोज्यम् MBh, R, etc —

मष्ट्यन्तः (only L) — मूलः Divyāṭ — रक्षा HParis

— रश्मि m (exceptionally f) VS 15.16 = अन्न — लेपः

Bhadrab — लेहः L — वयस् n RV, AV — वल्मनम् W —

वाजः RV, VS, Bṛh = अन्न in Naigh 2.7 and in most of

the commentators = वाजपेय ŚāṅkhŚR — वाजम् (only L)

— निघसः, निघसम् AV — संघसः Bhatt — सम्भोजः Bhp,
सम्भोजनम् Suse — सिनम् Naigh (अन्त).

food (distributed to guests etc) उपहारः

abounding in f. सुपृक्ष् mfn RV abstinence from

f. अनशनम् abstaining from f. निराहार mfn (आ) n

MBh, Hariv, etc — निरशन mfn Hariv

abundance of f. शोभम् — (esp. that given as

alms) सुभिक्षम् MBh, Kāv, etc accustomed to that

f. ~~तदन्त~~ तदन्त mfn RV 8.47.16 affording anything

as f. भोजनम् (if f आ) affording excellent f.

एकायु mf RV 1.31.5

Amrita, the f. of the

Gods कञ्जम् L.

any food III याजः L — लेह्यम् L — व्रतम्

(life & आ) (अयाचित व्रतम्) ~~कञ्जम्~~.

anything used in preparing f. व्यञ्जनम् MBh,

R, etc.

bad food

II कुभुक्तम् Vet, कुभुक्ति f, कुभोजनम्,

कुभोज्यम्.

III कदन्नम् Bhp, Sārng — कदाहारः Car —

दुरदानी VS 2.20.

'best of all kinds of food' यवसप्रियम् mfn

Mahidh bestowing f. ताजसनि mfn Mahidh —

पितुषणि mfn RV bestowing pleasant f. प्रयस्वत्

mfn RV Brahma as represented by f.

अब्रह्मन् n bringing f. पितुभूत् mfn RV — पृक्ष

mfn bringing security and abundance of f.

सौमिध mfn VarBrs caused by unfit f.

अपत्यनिमित्त mfn children's f. बालभोज्यम् L

choice f. भोजनविशेषः +it — स्वाद्यन्म् w to collect

f. भैक्षम् with आह, समाह collection of various

kinds of f. (?) बहूदनम् Bhr composed of f.

अन्नमय mf (ई)n . connection with f. (?) वाजाप्यम्

TBr consisting of f. ऐर mfn TS 2, TandyaBr,

Comm. on ChUp 8.5.3 consuming f. ऊर्जोद् mfn

RV 10.53.4 dainty f. स्वाधन् n RV desire of f.

भक्तच्छन्दः, भक्तकाङ्क्षा, भक्तसचि f Susr — अन्नकाम

mfn RV 10.117.3 — भोजनार्थिन् mfn Kathās a dish

of f. भक्तकंसः Pāṇ 6.2.71, Sch, भक्तपात्रम् Rājāt

distributing f. परिवेषणम् Br, Gobh, Kāty Śr

to dress f. परिनिष्, परिवेषति MBh caus

परितोषयति lampak dressing f. पचनक्रिया Gant

— भोजनम् NaI eating all sorts of f. (whether
pure or not) सर्वान्नभक्षक mtn L 'eating another's

f.' परपिण्डादः Mricch 8. $\frac{25}{26}$ L — परान्नभोजिन् mtn Hit

— परपाकोपभोजिन् mtn Susr eating a stranger's

f. परपाकोपभोजिन् mtn Susr eating bad food f.

कदन्त mtn VarBrS eating f. given by only one

person एकान्नादिन् Mn 2.188 eating in compatible

f. विरुद्धभुज् mtn W the eating of all sorts of

f. विश्वभोजनम् W eating (that i.e.) the same f

तदन्न mtn R 2.103.30 & 140.13 eating the same

f. शरार mtn RV 1.68.9 eating unsuitable f.

निरुद्धभुज् mtn W enjoying f. पितुभाज् mtn RV

excellent f. सुभक्ष्यम् Pañcat the favorite f.

of the gods देवव्रतम् Tandyar 18.2 first of all

kinds of f. यवसप्रयम् mtn Mahidh fit for f.

भाक्त mt (ई)n Pañ 4.4.100 — भक्ष्य mtn Mn, MBh, etc

fit or unfit for f. स्वाद्यास्वाद्य mtn Gal the 5 kinds

of divine f. (viz. milk, coagulated or sour milk,

butter, honey and sugar) पञ्चामृतम्, पञ्चामृताणि n pl

Heat f. allowed and prohibited भक्ष्याभक्ष्यम् Mn

5.26 food and clothing आसाच्छादनम् n Sg Mn 9.202,

~~MBh 14.1291.~~

food and clothing I अन्नवस्त्रम् — अन्नाच्छादनम्.

II कशिपु m du L — आसाच्छादनम् n Sg Mn

9.202, MBh 14.1291.

f. and the eater भक्ष्यभक्षकौ m du lit f.

and raiment आसाच्छादनम् Mn 9.202 f. and

water. अन्नजलम् (dainty) f. clothes and

ornaments भूषणाच्छादनाशनानि n pl Mn 3.59 f.

17542

coming from a courtesan गणिकान्नम् Mn 4. 209X

219 (pieces of) f. (cut off or carved) दाडन n

Naigh 2.7 a f.-dish भुक्तिपात्रम् Rājat f. —

dresser भक्तोपसाधकः R f. (esp. such as

requires mastication) भक्ष्यम् Mn, MBh, etc f.

(esp. what is not masticated.), भोजनीयम् MBh,

Divyāu 'f. for all' विद्यान्म AV f. for an

elephant विधः L f. for cows गोविधा Pat f. for

horses विधः m L f. for ^{men} ~~men~~ पुरुषान्नम् Baudh

f. for one's own use only वृत्तान्नम् Kauś, Gaut

f. fortune सद्यि f. AV, Br, Śs f. given away

by proclamation घुषान्म Mn 4.209 f. given

by only one person एकान्म f. given by the

lord of a town नगर्यन्म Mn 4.213 f. - hall

भक्तशाला Rājāt f. in common सम्भक्त mfn

MW - f. in general अन्नाद्यम् f. - maker

भक्षकारः L f. - maturing आहारपाकः Bhpr f.

mixed with curds सेकमिश्रान्म L f. obtained

as alms भिक्षान्म Hlt f. obtained by begging

मृतम् L f. obtained from a king राजान्म Mn

4.218 ṭ. obtained from a Kshatriya राजानाम्

Mn 4.218 the ṭ. of an Ugra उग्रानाम् Mn 4.212

the ṭ. of ascetics (consisting mostly of roots

and fruits) मुन्यन्तम् Mn, Bhp ṭ. of barbarians

स्तेच्छभोजनम् L, स्तेच्छभोज्य ṭ. offered (first) to

the gods देवानाम् Mn 5.7 ṭ. offered monthly

to deceased progenitors मासिकानाम् Mn 11.157

ṭ. offered to a dead person प्रेतानाम् Mn, Āpast

(esp.) the ṭ. offered to the Pitris or spirits of

deceased ancestors स्वर्गा RV, etc ṭ. of gods

देवभोज्यम् f. prepared for a number of

persons in common गणान्तम् Mn 4.209 & 219

f. prepared from dadhi दधिभक्षः Laty 2.12

f. prepared with sesamum तिलसूष MBh 13.

104.70 f. preparer भक्तकारः L, भक्तकरः Pat

f. prescriber भक्तोद्देशकः L f. presented by a

courtezan गणिकान्तम् Mn 4.209 & 219 the f.

presented to an idol भ्रसादः RTL 69.145, etc

f. - slave भक्तदासः Mn 8.415 f. taken before

fasting उपवस्यत् mfn उपवस्यद्भ्यश्च Kaus, Vait

f. taken in the evening सायंपोषः Saṅkḥ Bḥ

f. thrown up (from the stomach) समुद्धारणम् L.

f. underserving of its name अनन्तम् S Bḥ 14

forbidden f. विरुद्धान्तम्, विरुद्धान्तम् S Bḥ

forest f. वन्यवृत्ति f. mw full of f. इरावत् mfn

furnishing f. भक्षिङ्कार mfn Maitres furnished

with f. वाजवत् mfn Saṅkḥ Sḥ giver of f. to

the poor अनाथपिण्डः, अनाथपिण्डिकः giving f.

भक्तद (Mn) भक्तदातृ (w) भक्तदायक (Mn) भक्तदायिन्

(mw) mfn giving no f. निरन्त mfn Bḥ P

giving of f. भक्ताभिसारः going without f.

निरशनम् L good f. स्वनम् BHP — स्वाहारः MW

granting f. इतिदम् having and not having f.

साशनानशने n du RV having anything for f.

भक्षः (often ifc with f आ) having as much f.

as one likes कामान्निन् mfn Tup 3.10.5 having

but one kind of f. एकाहार्य mfn MBh (ed.

Bombay) 3.190.41 having constant f. स्थिरप्सु

mfn (Ved.) MW.

having food I साम्न m (आ)n Vishn

— साशन mfn.

II आन्न mfn Pan 4.4.85 — पूक्ष mfn.

having food for one day एकाहधानिन् mfn

Baudh having no f. निराहार mt (आ) n MBh,

Hariv, etc having pleasant f. प्रयस्वत् mfn RV

having roots and fruits for f. मूलफलानिन् mt (आ) n

Mh, etc having serpents as f. उरगाशनः Si 5.33

having sweet f. स्वादुक्षिन्नन् mfn RV having

threefold f. त्रिवयस् mfn RV 2.31.5 a heap of f.

रोम् a horse's f.-receptacle तलसारकम्,

तल्लिका L, तल्लस्तारणम् Gal, तल्लसारिकः Hcar 7

पट्टो L, तल्लसारक incompatible f. विरुध्दान्नम्,

विरुध्दान्नम् Susē — विरुध्दभोजनम् W Indra's f.

शक्रान्नः L, शक्रभक्षः, शक्रभक्षम् Kautukas in which
oblations of f. begin to be offered (said of the

dawn) पूक्षप्रयज् mfn RV 3.7.10 (Sav).
a kind of food

III घारिका Nalae — निमदिकः

car — फेनो L — वृथाकृसरसंघावः Mn 5.7.

a kind of f. prepared from barley यावः L

a kind of f. prepared from grain तल्लो Madana

a kind of f. prepared with milk प्रायणम् Pur

a kind of prepared f. लसिका Bhpr the living

on another's f. परान्नपरिपुष्टता Yājñ lord of f.

अशनपति m SBz 4 a lump of f. in the mouth

मुखपिष्टः, मुखपिष्टम् (?) Bharti made from f.

अन्नमय mf (ई) n made of 4 kinds of f.

(viz. bhojya, bhakshya, lehya and peya)

चतुर्विधाहारमय mfn GarbhUp making no difference

between allowed and forbidden f. राकाहार्य [Nīlak]

MBh (ed. Bombay) 3.190.41 meant for f.

प्राशनार्थीय mf Saikhya moderate in f.

विनियताहार mf R nectar-like f. अमृतम्

new f. नवद्यस्तः Vait not taking f. अनाहारः

— अनाहारिन् mf noxious f. दुरझनी VS 2.20

to offer f. परिविष्, परिवेषति MBh, caus

परिवेषयति Mn 3.228, MBh, R, BHP offering of f.

परिवेषः, परिवेशः AV offering f. समृति mf RV

one to whom f. must be given भोज्य mf

MBh one who abstains from f. अनाहार mf

one who gets f. आन्न mf Pāṇ 4.4.85 one

who takes his f. every 6th day बलिक मन् L

one whose f. consists of grains (of rice)

कणान्न मन् one whose f. is ghee (Mitra & Varuna, Agni) घृतान्न मन् RV 6.67.8 & 7.3.1

one whose f. is not allowed to be eaten

अभोज्य मन् Mn 11.152, अभोज्यान्न मन् Mn 4.221

one whose f. may be eaten भोज्यान्न मन्

Mn 4.253 over-salted f. त्वणम् (according

to some त्वणः, त्वणा) L parrot's f. शुकादनः L

a particular f. of the Asuras गूदः Sch

a particular f. prepared from barley यावकः,

यावकम् Gaut a piece of f. in the mouth

मुखापिण्डः, मुखपिण्डम् (?) Bhartr. plenty of f.

रोरम्, रोलम् poisoned f. विषान्नम् Das

possessed of f. अन्नवत् mfn Ved. RV 10.117.2,

etc — अशनवत् mfn Nir 10.12 & 13 possessing

f. इरावत् mfn — ऊर्जिन् mfn praise of f.

पितुस्तोमः to prepare (f.) रध्, रन्ध् caus

रन्धयति (Ved. also रन्धयते) MānGr. preparing

f. अन्नकरण mfn Maitrs — अशनकृत् mfn AV 9.6.13

prescribed f. $\frac{1}{2}$ (in most meanings

and $\frac{1}{2}$ also $\frac{1}{2}$ prohibited as f.

3191221 mfn Gant, etc provided with f.

2191221 mfn Śaikhya providing f. 142221

mfn RV providing sweet f. 2112212101 mfn

RV - receiving f. from another. 4221: 2101

mfn BHP relating to ~~the~~ f. 311001 mfn

152, 152, 152, 152, comm. on Ch Up

8.5-3 the remain of f. lodged between the

teeth 1111111111 1111111111 2.89 ~~1111111111~~

rich in f. सर्वमन् RV, सर्व 'the Sarva' f.

सर्वमन्: L. sacrificial f. हविषः, हविषम्

Gr. S&S, Mn, MBh, etc. सर्व: RV, VS, Bz,

सर्व in Naigh 2.7 and in most of the

Commentators, सर्वमन् Sāikh Sr serving.

as an article of f. सर्वमन् MW serving

as f. सर्वमन् Mn 'serving as f. for'

सर्वमन् 'f. to all' serving f. सर्वमन् Mn

RV serving for f. सर्वमन् Mn 'f. Mn

sole f. सर्वमन्: the state of being f.

भोजन (Pañcat) भोजनम् (MaitrUp) the

state of having f. भोजनं 'is', भोजनम्

now the state of one whose f. consists of

grains (of rice) भोजनम् Mn 11. 16; sweet

food भोजनम् W sweet f. and drink

भोजनम् n du. Cān.

to take food । II भोजनं, भोजनम्,

भोजनं 'is' भोजनम् 'is' भोजनम् 'is'

14. 29 — भोजनम् cl. Dhātup 10. 31.

taking food । II अभ्यवहारः Mn 6. 59 etc

312101944 Pañcat - अनिष्टरिचयि f

Bhadra.

taking food every 2nd day विभोजन

mfn. - taking f. every 3rd day. विभोजन

mfn. - taking little f. अल्पाहार mfn. Buddh,

Jain, अनिष्टरिचयि mfn L. taking no f.

भक्षित mfn Cat taking what f.? संभक्षित

mfn R 7.62. time at which a convales-

cent patient begins to take f. - आरम्भः

Bhps. unusual f. विषमाम्नाम् मव wanting f.

निराहारः mfn MBh, सुखे want of f. निराहारः

Yājñ 'whose f. is ambrosia' अमृतान्धरः

m L 'whose f. is thorns' अशुभाशिनः

without f. अहारक mfn without f. अह

mfn RV 7. 4. 6 yielding no f. निरन्तः mfn.

Bhp.

to become food भोज्यतां मा.

to desire food I अन्नीत Nom I अन्नीयति

Ākṣat अक्षन्ति Nom अक्षन्ति SBr, ChUp.

II पितृय Nom पितृयति RV.

foodless II निरन्धस mfn Bhp.

foodlessness II निराहारता mah, Kathās.

~~Reel~~ III निरन्धर mfn Bh.

Reel n III मूर्खः Bhartr — मूढ mfn MBh,

Kv, etc.

III अभुधः Hit — अमसः I ---- अभिक्. I — अव्यक्तः L

— कुधी m Test, BhP — दुर्मति n Mb, MBh, etc

— दुग्ध mfn I, दुःस्थित mfn Kashas, Pur, Rājāt — द्रवः

L — द्रापः L — निर्ग्रन्थ mfn L — पृथग्जनः ^{Sis}

पामरः Bādar, Sch — बष्टः L — बर्बरः hit —

वातः Mn, Pāncat — बालकः L — बालिशः Mn, Kār,

ect — माषः (माषम् & अर्धर्चादि) L — मुहिरः L —

मुहेरः L, मुहिर — मृत्पिण्डबुद्धि m — ङक — वठर

mfn Hear — वीधेयः Kār, Kājat — शठः W, शण्ड

mfn L — शिलीमुखः — शीनः L — शोठः —

हरिप्रियः W. —

the chief of fools मुग्धाग्रणी m Kār — मूढप्रभु

m Kār — a great f. महामूर्खः a king's f. राजभौतः

Vag. S.

1 II शौर्योन्मादिन्

Das — साहस हरिव.

extremely foolhardy

महासाहसिक

Sarvad.

Fecklessness n 1 I

साहसिक्यम्

Watch, Sis.

acting slowly and fecklessly, 1 II

मन्दकारिन् mfn Kath's.

Fecklessly fancying (one's self) a hero

दुर्मयिनीरमानिन्

mfn BHP 3.17.28.

to be fooled 1 II प्रलब्धव्य mfn MBh.

foolish-minded 1 I विमूढचेतस mfn ५, विमूढधी mfn

MärkP.

1 II वृथामति mfn MBh.

Realise संज्ञ II मूर्ख I (आ) Is, Mn, etc — #

मूढ ~~Mn~~ Mn, BPh, etc — मूढधी RV, Kathās — मुग्धधी

मन्दचेतस् ~~Mn~~ — कुधी ~~Pāṇcat~~, Bhl —

कुमति Bhp.

1 II अक्रतु RV 7.6.3 — अधीर — अनेडः

(अन् being an expletive or denoting comparison) L _____

अप्रचेतस् RV, AVSO.199.8 — अबुध — अबुधिमत्

अबुध (BrArUp) अबुध (SBr 14) — अमेधस् Pān

5.4.122 — अत्पधी Hit — असबुधि Bhp —

अस्तधी — आविध् L — कुष्ठ (gana कडरादि)

कुष्ठधी Gol — खरु Un — गतसङ्कल्प —

दुर्बुधि MBh, R, Etc — मुग्ध SBr, etc — मातृशसित्

मातृशिष्टः L — मूर f(आ) RV, PañcavBr —

मुग्धात्मन् Kāv — मातृमुख L — मन्दक MBh

मन्द f(आ) Kāṭh, Pañ, MBh, etc — मत्त

AV — मूढचेतन, मूढचेतस् MBh, Kāv — देवानांप्रिय

RV 2.2.21, Vārtt 3, 1 — निर्विवेक Subh — प्रमूढ

MundUp, ŚārdgP — बाल f(आ) Mn, Hariv., Kāv —

बालजातीय L — बालिश f(आ) MBh, Kāv, etc —

बालिशमति MBh — बुद्धिवर्जित Kathās — भेत (only L)

— यथाजात Kād — विचारमूढ Ragh, Hit — विचेतन

RV — विमनस् RV 2.23.2 — विमूढ Prob — विवेकभ्रष्ट

phartr — विवेकविगुण Rājat — विवेकविश्रान्त Yālv —

वैद्येय — शोठ L — सम्मूढ Yājñ, Rājat —

हताश f(आ) MBh, Hariv., Prob — हस्र f(आ) L .

not foolish 1 I अमुग्ध Br.

1 II अप्रमूर् RV 1.90.2 — विमूर् .

to be foolish 1 II दृप् cl 4 दृष्यति Br.

1 III अघृ cl 6 अघृति Dhātup 28.15 — लोट्

(लोट्) cl 1 लोटति, (लोटति) Dhātup 2.74 — लोट् & cl 1

लोटति Dhātup 2.74 (v.1.).

foolish arrogance दुर्मदः Pur f. by nature मूढसत्त्व

M. f. conduct अनीति f f. hostile बालकप्रलापितम् M. f.

pride दुर्मदः Pur a f. woman पाष्णि f (L also a, rarely

पाष्णि) L one who has a f. brother मूर्खभ्रातृक Pan 5.4.157,

ch.

very foolish 1 I

महामूढ

1 II

सुदुर्बुद्धि

MBh

सुदुर्मति

MBh

सुबालिश f(आ) MBh.

to become foolish

मूर्खी भू, मूर्खी भवति

Kathās.

Foolishness

n 1 I

मूर्खता

Kṛv, Prast.

1 II

अबुध्यत्वम्

— आबुध्यम्

L

दुर्मेधस्त्वम्

Suśr

— मात्स्यम्

MeisrS, Kāth.

Foot n 1 I चरणः, चरणम् (१ अर्धर्चादि) Gobh, Mn

e. 577, Bṛh, Mn, etc (ifc १ आ Hariv 3314, Valav) _____

पदम् (rarely पदः) RV, etc _____ अङ्घ्रि m.

1 II अङ्घ्रि m Harv _____ अधमाङ्गम् _____ अयथम् RV

10.28.10 & 11 _____ क्रमः Mn 3.14316 _____ क्रमणः L

(in metre) गणः _____ चरित्रम् (Pṛn 3.2.184, rarely

m VS 6.14, MaitrS 1.2.16) RV, AV 10.2.12, Kauś 44 _____ चलनः L

_____ पदकम् Baṇ _____ पादिका ifc R, Kathās _____ पादु M

RV _____ प्रतिष्ठानम् Tbr, Mn, R _____ मात्रा Varhṛs _____

लङ्काः (only L), कच्छ, पङ्क _____ विक्रमः L.

adorned with foot-ornaments नूपुरवत् mfn Amar,

नूपुरिन्

mfn Priy amounting to one foot and a half

अध्यर्धपाद्य

mfn

at the f.

पत्तः

ind

RV, Br, ŚrS the back of

the f.

चरणपृष्ठः

Dad3.102

a beautiful f.

चरणकुमलम्

चरणकिसलयम्, चरणपद्मः, चरणपद्मम्, चरणारविन्दम्

being on f.

पदाति

mfn

— पदातिन्

mfn

belonging to a

f.

पद्य

mf(आ)n

RV, Kṣṣṣ

— पाद्य

mf(आ)n

Br, ŚrS

a branching foot-stalk

वह्नरि, वह्नरी

f

L

a brick measur-ing half a f.

अर्धपद्या

Kāṣṣṣ

come into contact with ahorse's f.

आश्वपदिक

mfn

mfn

ĀpŚr, Sch

a crooked f.

वक्राङ्घ्रि

m

a dress reaching to the ear of the f.

आप्रपदीनकम्

a f. as a measure (=12 Angulas) पादः ŚBr, ŚrS, MṛaP the

f. as a measure of length (= 12 or 15 fingers breadth or $\frac{1}{2}$ or

3 or $\frac{2}{7}$ of a Prakṛasa) पदम् (rarely पदः)

KāṭyŚr a f. beautiful as a lotus पादपद्मः Kāv.

foot-blow 1 I पादाघातः Kathās — पादप्रहारः Kāv.

1 II पादाहति f Ratnāv, Kathās.

foot-branch पादशाखा 1 f. by foot पच्छः Br,

ārGr, ~~ChUp~~ ChUp — पादशः Mn, MBh.

'foot-covering' 1 I पादवेष्टनिकः, पादवेष्टनिकम् (आ f) L.

1 II पादत्रः, पादत्रम् Kājat, पादत्राणम् Suśr —

पादप्रधारणम् L.

'foot-fighter' चरणयोधिन m R (B) 4.53.31 f.-jeint

चरणग्रन्थि m R 7.2.6, 300, चरणपर्वन् n L

अङ्गिरसंधि m L f.-knot पादग्रन्थि m L f.-line

चरण्य m R 1 शाखादि a f. long पादमात्र m (ई) n

SBr.

foot-lotus l I चरणकमलम्, चरणकिसलयम्, चरणपद्मः

चरणारविन्दम्

चरणपद्मम् w — पादपद्मः Kāv — पादारविन्दः Kāv.

foot-nectar चरणामृतम्, चरणोदकम् w the f. of

a beetle (one of 'five's weapons) शिखिरः l, खट्वाङ्ग

the f. of a deity पादारविन्दः Kāv the f. of a lover

पादारविन्दः Kāv the f. of a mountain पादमूलम् Kāv's

माहिरिवरिणः — नीपः Mahīr the f. of an animate

object पादः AV, Br, Mah, etc the f. (of animals) प्रतिष्ठा

(ifc f आ) AV, Br, Sāṅkhya (fig) the f. of anything मूलम्

(of मूलः g अर्धर्चादि ifc f आ or ई) f. of a seat आदि. —

the f. of a steel प्रोष्ठपदः (and आ f) प्रोष्ठपदी n du and

प्रोष्ठपदा n pl AV (प्रोष्ठापद), Br, Gr̥s, MBh, etc

the f. of a tree वृक्षलतम् W a f. of five short syllables

इन्द्रासनम् the f. of Indra's banner शक्रपादः

VarYagya. the f. (of man and animals) पादः (the f. आ rarely

ई) Kṣv, etc a f.-ornament चरणाभरणम् — पादकटकः,

पादकटकम्, पादकीलिका a f.-ornament of a woman तुलकोटिम्

Kṣv, VarY, Sab 3., तुलकोटि L, Sab / f.-ring

पादाङ्गदम्, पादाङ्गदी L — पादकटकः, पादकटकम्

पादकीलिका 'f.-ring' पादमूलम् Kṣv, Pur —

पादजाहम् I (a कर्णादि), पादमूलम् Kṣv, Pur

f.-ornament पादसेवनम्, पादसेवा Kṣv f. sever चरणत्रयम्

Kṣv, Pur f.-speeder (?) पदबरा L the f. stalk of a

flower वृन्तम् Sra, MBh, etc the f. stalk of a fruit वृन्तम्

SrS, MBh, etc the f. stalk of a leaf प्रसवबन्धनम् वृन्तम् L the f.

stalk of a leaf वृन्तम् ~~प्रसवबन्धनम्~~ SrS, MBh, etc the f.-stroke

पद्मलि f. Hariv, Kāv, etc पद्मती बद्धादि f.-

timed पादाङ्गुष्ठ Mah f.-vehicle पादरथी L the f.-f.

of an animal (esp. its upper part) बाहु म and (L) f. m.,

IV, Br., Kāv, etc fore part of the f. अग्रपादः सि (in

recumbent) a f. of two short syllables सुप्रियः Col the fore

part of the f. प्रपद् IV, प्रपदम् IV, etc प्रपदम्

of the f. चरणमिङ्ग 22 1.23 from the head into the f.

आशिरः पदम् Kathās.

going on foot 1 I पदग mfn — पदाति mfn.

1 II पत्तिक mfn Hariv — पदगति f Pañc —

पदस्थ mfn R — पदातिन् mfn — पदिक mf(ई)n ३ पर्पादि

पद्म mfn — पादुक mf(आorई)n W. ~~पदगत~~

~~मि~~

going with foot पादुक mf(आorई)n W

gone on foot पदगत mfn W. the half of the f धरणार्धम्

having

the a f. बुधवत् mfn TS having an arched foot (one of

the 32 signs of perfection) उत्सङ्गपादता Dharmat 32 having

only half a f. अर्धपादिक mfn 1n 2.325.

having only one foot 1 I एकपाद mfn AV 13.1.1., 13.1.2.

एकपद $\underline{mF(A \cdot I)} \underline{1} \underline{5Br}$, \underline{m} .

II II राकपद् (राकपात्, राकपदी, राकपाद् & राकपत्) पृ. 15,

LiBr, VBr_3 , AlBr_3 , etc.

Land at the foot of a hill उपत्यका (वा. भा. भा. भा. भा.)

Exe — अधोभूमि f a land at the f. of a mountain पर्वतोपत्यका

Mit Wiederholungs र. सव्यः Körper, Gold 1000-1100 र. पदकमलम्

7. The value of f-steps पदशब्द: valuation not found

in the 1. अपदिबद्ध min. 1000 not separated by a 1. अपदान्तर

प्रश्न (4.1. अपयन्त्र) I.

Part I I पदेन — पादचारेण. ind

पादे: ind

रुक्: Vāṇ. S 70

अंहिरन्धः, अहिशिरम्

पदिकम् L pouring out the oblation

oblation (homa) upon a footprint पदमिहोमः

सरोजः Del relating

पद्य mf(आ) n RV, Kāth पाद्य mf(आ)n Br,

प्रवर्तक mf(इका) n RV, Br, Kāth, Br, Kāth

एकपादः Br, Kāth एकपादिका Br, Kāth

चरणकम् Br — क्षुद्रपदम् Br, Kāth

पदाहल sucking the f. (as an infant) आदिपान

mfn | spring of water (means always f. as well as root)

n the third f. of

अङ्घ्रिनामकः, अङ्घ्रिनामन्

ज्योतिष्मत अप = 4.7.5 the three f.

001.18.47 Wilson (1.8, the first, the 4th and the 10th)

गीणि पदानि विष्णोः १९०५-१९०६ वि. सं. १९०६ अ. १९०६

अतिषद अति (11.12.2020) अतिषद 2. अधस्यदम्

संख्या- २. एकपाद AV 19.1.6, गीत- संख्या २. 199-2-1991-

अभिपद 17/10/2021

Phone 2. (101) 444-1111 घृतपदी 10.70.8,

१५/११, ११/११) १५/११-११. द्रोणपदी, द्रोणीपदी १. १५५

१५/११-११/११ १ १ द्विपाद १५/११, ११/११, ११/११ — द्विपद १ भा

१ १ द्विपद् १ (द्विपाद् १) १ (द्विपदी १) द्विपाद्

१ कुम्भपदादि १ (द्विपाद्, द्विपद् १) १५/११, ११/११, ११/११, Bh, १५/११.

१५/११-११/११ रक्तपाद — ताम्रपदी १ १५/११-११ स्फुटितचरण

१५/११-११. द्रवत्पाणि १५/११, ११/११, ११/११ १५/११-११. शितिपाद

१५/११ — शितिपद् १ पदी १५/११, ११/११, ११/११.

द्विपञ्चात्ता 1 I द्विपञ्चात्ता, द्विपञ्चम्

चरणपतनम् 1 I चरणपतनम्, चरणानति 1

चरणपातः 1 II चरणपातः, चरणगुणुषा 1

पदपातः

1 II निक्रमणम् RV, AV, TS.

पदम् 1 II पदम् (चरण्य पदः) 1 II, 1 II.

अवकाशं लब्धम्, अवकाशमाप्

प्रश्न • लक्ष्यास्पद

foot-guard 1 II पादरक्षः

MBh.

footless adj 1 I अपद — निष्पद (ई)

कुम्भपद्यादि, निष्पदः

1 II अपद् = (अपाद्) = (अपाद्) (IV 1.150.7 + 8.7.7.)

अपदी (00 10.00.10)) n IV, IV, ३३० — अपादक ३३

विचरण ३३०.

footmark n l I पदाति m MBh, R, etc पात्ति m

VB, etc.

l II अवचरकः Divyā — पत्काषिन् m —

पत्तिन् m Hariv — पदगः L — पदाजि m L —

पदातिकः (ifc f आ) L — पदातिजनः MBh — पदस्थः

MB BhE — पादात् m L, पादातः MBh, R, etc, पादात्किः,

पादाति m पादातिकः L — पायिकः ;

examples with footmark पदातिजनसंकुल mfn MBh.

footmark n l II पदाङ्कः

l II गमनम् R 2.62.50 — पदन्यासः MBh, R, etc

— पदस्थानम् Hariv.

पदचिह्नम्

Dis — पादचिह्नम्

1 II चरणन्यासः

17587

विष्णुपदम्

Nir, BhP a horse's f.-

खुरपदवी

foot-path n II एकपदी

183, Dāś, etc.

Walking on a foot-path only wide enough for one

एकयनगत

mfn MBh 1.

Foot-path ० 1 I

पादचिह्नम्

॥. ~~पदस्थानम्~~!

1 II पदस्थानम्

H riv.

Foot-rest

० 1 II

सरणम्

(न० आज्ञे:).

Foot-rest

1 I

चरणोपधानम्

MBh 1.1.13.11.

Foot-soldier 1 I पादपाशः, खड्ग, पादपाशो

I.

1 II निर्योणम्

having a foot-rope in hand निर्योणहस्त mfn Śis 12.41.

Foot-soldier 1 I पदाति m ५५h, n, etc

पत्ति m VS, etc.

1 II चारिन् m ५५h, n, etc पत्काषिन् m

पत्तिन् m Hariv पदगः L पादचारः

Foot-soldier पादचारिन् m ५५h, n, etc पादभटः Kathās

पदाजि m L पदातिकः (1fc ३आ) L पदातिन्

पदातीयः पद्मः पदस्थः

पादात् पादातः पादाविकः पादाति

पादातिकः पायिकः शरवाणि

(only L) .

Walking foot soldiers पदातिन् only L.

पदातिमात्रः Ma possession only L.-soldiers

भूरिपादात् mfn MW.

footstep n 1 I -चरणन्यासः

Ratnâv 1.11.

1 II अङ्घ्रिपातः

निक्रमणम्

RV, etc

पदम्

(travels) पदः) RV, etc

पदचिह्नम्

पदबन्धः

संज्ञा

(11 आ)

footstep 1 II पदवीयम्

RV 1.71.3

पद्या

परिक्रान्तम्

पदपद्धति

f. 3

in RV, etc

तत्पदव्यां - पदं - धा

RV 1.71.3

पदपङ्क्ति

f. 3

पदपद्धति

f. R.

foot-steel n 1 I पादपीठः

MBh, R, etc.

1 I आसादः

AV 9.3.8, TāṇḍyaBr

उपधानी

पदासनम्

पादनिकेतः

पादप्रतिष्ठानम्

पादासनम्

पादाधिष्ठानम्

L.

to make into a foot-steel पादपीठी ✓ कृ

feet पादपः

L

furnished with a f.

सपादपीठ

mfn MW

the tutelary deity of a golden f.

(copied to a monarch's feet) हेमपीठाधिदेवता

January in the 11 वस्रविलासः

for I अग्रे ind. (as a separate
adv. or prep.) प्राति ind. - प्राति ind.

Pan 1.4.90.

I II अग्रे ind. (as a separable adv
or prep.) — आ (with a preceding noun
in the acc. RV.

for (after a verb meaning 'to consider')

प्राति ind. ^{f.} for (after a verb meaning

'to regard') प्राति ind. ^{f.} for a long time

चिरम् प्राति MBh f. a while. अथवा अग्रे - अग्रे

ind. Kathas.

for the most part. I T प्रथमः ind MBh,

Kāv, etc. प्रथमः ind MBh, Kāv, etc.

+ II यद् भूयसा दिव्याव.

आदिपत्र

for 2 I अथम्, अथेन, अथाय and अथ
 if or with gen — कृते loc ind (with
 gen or if.) Yajñ 1. 216, MBh, R, etc.,

कृते instr ind MBh, R 1. 76, 6 & 6. 85. 10 —

उद्दिश्य ind (used as a prep) MBh, BhP, Śak,
 etc.

for instance यथा ind Up, G. ŚrS, Nir

f. my sake मम कारणात् R, etc f. one's own

sake स्वहेतुना m W — स्वहेतुना.

'for the sake of' 1 I अथम्, अथेन, अथाय

and अथ yc or with gen. अथ loc ind

(with gen or yc) Yajñ 1.2.16, MBh, R, etc.

अथो instr ind MBh, R 1.6.6 & 6.85.10 —

अथकारणात् ind yc R, Heat — अदिश्य ind

(used as a prep) MBh, Bhp, 'Sak, etc.

॥ अथो ind अथि ind. (as a

separate adv. or prep) — अथो ind yc

Pañcat — परि ind RV, AV.

for the sake of one's self आत्मार्थ

ind Kathās, आत्मार्थ ind MBh f. the sake

of the good सान्निमित्ते ind MW f. the sake of me

मदर्थम् ind Bhag f. the sake of soul युक्तार्थम्

ind Kap prepared f. the sake of

(mendicants) औद्देशिकं mfn (said of

alms) Jain.

for-ever अत्यन्ताय dat ind Pat

आसंसारम् ind Rājat.

gone f. अत्यन्तगत mfn Ragh.

3x4

for 3 I मतः ind AV, etc — हि ind

RV, etc, हि ind RV 6.48.2.

3 II हिहि, ही, हीही ind Hariv, Bhatt.

and this for the following reason (used

to introduce an argument) 31122 Pat

for not न हि, नहि for ०० 1121 हि Ragh,

'Sak, etc f. this very reason 31122 ind

for thus (it has been said) 1121 हि Ragh,

'Sak, etc.

forbear vb । II नह cl । वहति, नहते BHP

नह caus or cl 10 साहयति Dhātup 34.4.

forbearance । I सहनम् Mārkaṭ, Sāh —

सहिष्णुता, सहिष्णुत्वम् MBh, Kāv, etc — गीतिश

MBh, Pañ 1.2.20, Suśr, etc.

† II परिग्रह W — यमः Mn, MBh, etc —

यामः L, यम, संयम — विग्रहः (only L),

विग्रहः (only L) Pañ 3.3.63 — संनिवृत्ति

f W — संवरम् Kāraṇḍ — क्षमा Mn, MBh,

etc — क्षान्तिं f Mn 5.107, MBh, R, etc.

of equal forbearance रादुराक्षम् mfn

Mālav.

Bulletin

forbearing adj IT सहिष्णु - तितिक्षु

AV 12.1.48, ⁹Size 14, MBH, BHP.

2. I शमावर्त MBH, R, etc - शमावर.

2 II चोदम AV 2.24.9.

रत्,

porhid vb. I. निषिद्ध caus. निषेधयति

पाँच, BHP — प्रतिषिद्ध, प्रतिषेधति (cp. also

प्रतिषेधात् Nir, MBh, R, etc. — निवृत् caus.

निवारयति, निवारयते MBh, Kav, etc. — निषिद्ध,

निषेधात् Kathās, BHP — वृ caus. pass.

वारयति, वारयते MBh.

+II. परिचक्ष, परिचक्षे Apast — निनिवृ

caus. निनिवारयति Rājāt.

forbidden adj । I प्रतिषिद्ध Mn, MBh, etc

— निवारित MBh, Kāv, etc — वारित Kathās,

Rajat.

। II अविहित Āp — गहित Ā 3v छंद 2. 8.

3 & 5, Mn, etc — न स्मृतम् — निन्दित RV, -

Bh, etc — वारण ४ (इ) Ā 1-Bh — विप्रतिपन्न

Āpast — विप्रतिषिद्ध Kāty Śr — विरुद्ध Mn,

MBh, etc.

not forbidden । II अनाधित Comm. on

Mn 4. 5.

(in law) allied in a forbidden degree.

विरुद्ध सम्बन्धनीय doing what is विः प्रतिषिद्ध-

सेविन् W.

eating forbidden food । I अभक्ष्यभक्षिन्

mfn.

eating what is forbidden अपत्यभुज्

mfn.

eating forbidden food । II गार्हितान्नाशन

mfn. Mn 10. 35.

except the forbidden days of a month

पर्ववर्ज mfn MW following what is f.

प्रतिषिद्धसेविन् mfn W f. (as contraland)

व्यासिद्ध mfn यजन् f. by विगर्हित mfn

(instr gen or comp) Mn, MBh, etc f. by

threat of punishment दण्डवारित mfn Pan

2. 1. 24, Vārtt 1. 5, Pat a f. glance

पुरवेक्षितम् MBh 3. 14669 f. on account of

विगर्हित mfn (comp) Mn, MBh, etc f. to

तन्निषिद्धः ŚBh, Mn, MBh, etc 'intent upon

f. things' प्रतिषेधनाम observance of that

which is f. नारिनम् Buddh one who has,

f. something प्रतिषेधनात् mfn. Rajat one

with whom it is f. to study असंपाद्य

mfn. Mn 9. 238.

to be forbidden । I प्रतिषेधय mfn.

M.B. R.

प्राबल्यम् — प्राह — प्रासहः

यन्त्रम् MW — यन्त्रणम् (आ f) Kāv, Kathās, Suśr

रभर — विक्रमः — समर्थनम्

सहस — सामर्थ्यम्

सारवत्ता — साहसकरणम् — साहसम्

(आ) — साहसिक्यम्

हठः R, Rājāt, Kathās, etc.

apprehension of the force (शक्तिग्रहः)

शक्तिग्राहकः — प्राप्, प्राप्नोति, I

Kās — bestowing f. रभोदा — mfn RV.

1 I बलात् बल

ibe बलेन बलत

en or ifc.

1 II अभीष्ट

अवगृह्य

निमः

प्रासहा

प्रासहान्

तलापकषम्

वि क्रमात्

सम्बन्धित

साम्प्रामश्य

1960

प्रसन्न हरणम्

coming

into f

सिद्ध

मोक्षार्थ

mf n

Mn 8.16

पुश

प्रोथयति

English - employment of f. वलत्कारः

English - employment of a single word of earlier वलम् (वलः १. अर्धचंद्रि

English - employment of a single word शक्ति

f. (of a passion) - ध्राति

f AV 'the f. of a rea-

English - कार्यवशः वलम् (वलः १. अर्धचंद्रि

English - शक्ति

English - वृत्ति

वृत्तिन् (ifc) MBh, Kāv, etc the f. of a word शब्दशक्ति

English - the f. of one's own object or purpose

English - स्वप्रयोजनवशः बुद्धिवैभवम्

समुत्साहः MBh, Kāv, समुत्साहता

समुत्साहः MBh, Kāv, समुत्साहता

(अलः अर्धचरि) MBh, Kāv, समुत्साहता

भाग्यवशात् MBh, Kāv, समुत्साहता

गुणीभूता MBh, Kāv, समुत्साहता

पृथुवेगः MBh having proper f.

समर्थ mf (आ) n MBh, Kāv, etc having so great f.

तावद्वैर्यवत् mfn SBr 1.2.3.7 the magical arresting of any

समुत्साहः MBh, Kāv, समुत्साहता

समुत्साहः MBh, Kāv, समुत्साहता

अप्रसाह

(वि. वि. प्रश्न पत्र क्रमांक ३.) निरूपण दिनांक : ०१-१२-१९८४

समर्थता, समर्थत्वम्

कैकहायहत

शक्तिग्रह आ (११११) शक्तिग्राहक

11. 'Hippocampus' is a circumscribed term. सामर्थ्यात्, सामर्थ्येन.

सामर्थ्ययोगान् प्रसन्न

साहसिक

Value added is reported on a 2% (or a need to) basis

शक्तिशालक

X

हलवैग

— बलत्काराभिलाषिन्

Kathās

with f. धृष्णु

ind RV, etc, SBr

सबलत्कारम्

अभिषद्य

—

कृ इन्व इन्विति, इन्

इनोति, I.

सबलत्कारम् ११ १२. सबल

अनीकिनी

अनीकः, अनीकम् — अनीकिनी

राथावलम्

संग्रह् (संग्रभ्) संगृह्णाति, संगृह्णीते

संगृह्णाति, संगृह्णीते) Mn 8.48.

to force asunder 1 I बाध् cl 1 बाधते ep.

बाधति (बाध्) बाधीयस्

वितप्, वितपति, वितपते RV, AV.

विधट्, विधट्टयति

to force a way into निवी IV to f. in उपहन्,

उपहन्ति, उपजिघृते TS 2, TBr 1, ŚBr, ŚākhŚr to f. one's wa.

उपगाह् अवट् कुष्

कुष्णाति उद्ध्, उद्धिरति

अनवरोध्य Gant.

पारोक्षिक ३. ११. आभू (IV) , आभूक २१. ११.

a sort of force-meat ball निस्तनी L.

17619

विषयः १७७ विषयः १७७ विषयः १७७

अद्विचम, अद्विचम

अथ भूतलम् — औदभेत्त्रियम्

दापनम्

प्रसभदमनम्

K. XXXXXXXX

लीक्षणेपायः विक्रमः

हठदेशिन्

(gen.) Hear very f. समर्थ (आ.)

gen. f. means (e.g./beggar holding a lance to your

आयःशूलिक mf (इ)

बलात् बलाकारम् बलाकारेण

प्रसभम् प्रसह्य

हठेन हठान् (mf) रभसा

II अनशय / निर्मथ्य

प्रमथ्य यन्त्रेण

संबलात्कारम् ind SaK सम्पीड्य ind p

राहसा स्वयंग्राहम्

one who seizes forcibly स्वयंग्राह mf (आ) n

स्वयंग्राह mf (आ) n

forcing away I I अपकर्षण mfn प्रणुद mfn

(ifc) Hariv, प्रणुद mfn MBh, Hariv.

forcing one's way towards an aim

औदभिद

mfn

वातानुलोमन्, वातानुलोमिन् mfn Suśr.

forceps 1 I मुखसंदशः Suśr.

शङ्कु

मुचुरी

कङ्कमुख

mfn Suśr.

17521 1 I पूर

आ, आ, आ

17521 -

the first part of the manuscript is in the hand of the same scribe as the second part

17521 1 I 1.34, 17.

17521 1 I प्रवाह

प्रकोष्ठ

Kālid, BhP, Suśr.

1 II कलाचिका, कलाधी

किष्कु (1 : 1)

R 5.32.11

तलः

L

दोषन

n AV, A1tE

दोष, दोष, दोष, 1.34

दोस्

(1 : 1) (1 : 1)

दोषन

प्रतिवाह

प्रवाह

प्रवाणि, प्रपाणिकः

दोष

दोष

(1 : 1) (1 : 1)

प्रलेष्टः

दोष, दोष, दोष, 1.34

दोषी हवानी

(1 : 1) (1 : 1)

the fore-arm (a measure of length) हस्तः (ifc fān)

Verbs. 111, 112. the standing of the system. 1.

of the system and system-gram हस्तकोहलि (?) 1 11

foreboding 1 II ²⁶ ब्रह्म, लोहेत 1 11 11.

foreboding 1 II पूर्वचित्ति f RV.

foreboding evil दुराशंसिन् 1 11 11.

अनिष्टशङ्का

अनिष्टशङ्का

अनिष्टशङ्का 1 1 पूर्वजः

Hariv, R, Märk.

1 II पूर्वः

RV, etc

पूर्वकः

Hariv, R, Märk.

पूर्वपितामहः

MBh, Kathās, पूर्वपुरुषः

Kaus, Bālar,

पूर्वपितामहः — वंशः

पूर्वपितामहः

वंशः लोकपितामहः, Bālar.

Page-214 ११ दर्शनी - मूल्य १७.००, २५/४,

प्रदेशिनी SrS, MRh, etc.

1 II तरिता L _____ देशिनी Yajñ 1.19, BhP

प्रादेशिनी

1890. 'XXXXXXXXXXXXX'

20. 1. 7. 1. 1.

अन्तादि लम्मा

SBr. |

a fore-foot n 1 I पूर्वपादः

hit-br, hit-br.

the lower part of the f

the lower part of the fore-foot/an animal कोषन

n AV, hitBr, SBr, Rājat, Pān 6.1.63

seizing by the f.

पूर्वपादः

mfn Kās on Pān 4.4.39.

having the

having forefoot only on one side अन्यतः सितिवाह

mfn VS.

the fore half (of a hemistich) 1 I पूर्वार्धः

(1st-2 पूर्वार्धम्) Brutab.

Living in the Forest I I प्राविशर 11 Hear.

Forgoing m. a. 1 I पूर्व 1 (आ) 11, 11, 11.

a certain value rises in the symptoms I I प्ररुह

n (with गिरि) Deriv 5227.

forhead n I I ललाटम् At, etc, ललाटकम्

भालम् Kāv, Rajat, etc, भालः L.

I II अप्सरा n गुण — अलिक; गुणर (अलीक

— गोधि n I — लिङ्काश्रयः I — निरुलम्,

निरुलम्, निरुलम् Rev — फालम्, भालम् — मूर्धन

Ha 1.159) RV, 10c — ररात्म 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

ललाटे: रराटी BhP — लकम् W — ललाटी Suśr

शङ्कः Yajñ — शङ्कान्तरम् .

'appearing on the forehead' भातदर्शनम् 1 a man-

भाग I. ललाटकम् 1 being in the I. ललाट अ (ई) n

भाग, ललाटिक अ (ई) n lātyśr, Sch being on the

I. ललाट अ (ई) n Prao, ललाटिक अ (ई) n lātyśr,

भाग containing the I. ललाट्य भाग, Prao 4.3.5a, Sch

— रराट्य अ (आ) n Prao the end of the I.

with the prominences कूटम् RV 10.102.4, IV, 5a, 5b, 5c, 5d, 5e, 5f, 5g, 5h, 5i, 5j, 5k, 5l, 5m, 5n, 5o, 5p, 5q, 5r, 5s, 5t, 5u, 5v, 5w, 5x, 5y, 5z, 6a, 6b, 6c, 6d, 6e, 6f, 6g, 6h, 6i, 6j, 6k, 6l, 6m, 6n, 6o, 6p, 6q, 6r, 6s, 6t, 6u, 6v, 6w, 6x, 6y, 6z, 7a, 7b, 7c, 7d, 7e, 7f, 7g, 7h, 7i, 7j, 7k, 7l, 7m, 7n, 7o, 7p, 7q, 7r, 7s, 7t, 7u, 7v, 7w, 7x, 7y, 7z, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f, 8g, 8h, 8i, 8j, 8k, 8l, 8m, 8n, 8o, 8p, 8q, 8r, 8s, 8t, 8u, 8v, 8w, 8x, 8y, 8z, 9a, 9b, 9c, 9d, 9e, 9f, 9g, 9h, 9i, 9j, 9k, 9l, 9m, 9n, 9o, 9p, 9q, 9r, 9s, 9t, 9u, 9v, 9w, 9x, 9y, 9z, 10a, 10b, 10c, 10d, 10e, 10f, 10g, 10h, 10i, 10j, 10k, 10l, 10m, 10n, 10o, 10p, 10q, 10r, 10s, 10t, 10u, 10v, 10w, 10x, 10y, 10z, 11a, 11b, 11c, 11d, 11e, 11f, 11g, 11h, 11i, 11j, 11k, 11l, 11m, 11n, 11o, 11p, 11q, 11r, 11s, 11t, 11u, 11v, 11w, 11x, 11y, 11z, 12a, 12b, 12c, 12d, 12e, 12f, 12g, 12h, 12i, 12j, 12k, 12l, 12m, 12n, 12o, 12p, 12q, 12r, 12s, 12t, 12u, 12v, 12w, 12x, 12y, 12z, 13a, 13b, 13c, 13d, 13e, 13f, 13g, 13h, 13i, 13j, 13k, 13l, 13m, 13n, 13o, 13p, 13q, 13r, 13s, 13t, 13u, 13v, 13w, 13x, 13y, 13z, 14a, 14b, 14c, 14d, 14e, 14f, 14g, 14h, 14i, 14j, 14k, 14l, 14m, 14n, 14o, 14p, 14q, 14r, 14s, 14t, 14u, 14v, 14w, 14x, 14y, 14z, 15a, 15b, 15c, 15d, 15e, 15f, 15g, 15h, 15i, 15j, 15k, 15l, 15m, 15n, 15o, 15p, 15q, 15r, 15s, 15t, 15u, 15v, 15w, 15x, 15y, 15z, 16a, 16b, 16c, 16d, 16e, 16f, 16g, 16h, 16i, 16j, 16k, 16l, 16m, 16n, 16o, 16p, 16q, 16r, 16s, 16t, 16u, 16v, 16w, 16x, 16y, 16z, 17a, 17b, 17c, 17d, 17e, 17f, 17g, 17h, 17i, 17j, 17k, 17l, 17m, 17n, 17o, 17p, 17q, 17r, 17s, 17t, 17u, 17v, 17w, 17x, 17y, 17z, 18a, 18b, 18c, 18d, 18e, 18f, 18g, 18h, 18i, 18j, 18k, 18l, 18m, 18n, 18o, 18p, 18q, 18r, 18s, 18t, 18u, 18v, 18w, 18x, 18y, 18z, 19a, 19b, 19c, 19d, 19e, 19f, 19g, 19h, 19i, 19j, 19k, 19l, 19m, 19n, 19o, 19p, 19q, 19r, 19s, 19t, 19u, 19v, 19w, 19x, 19y, 19z, 20a, 20b, 20c, 20d, 20e, 20f, 20g, 20h, 20i, 20j, 20k, 20l, 20m, 20n, 20o, 20p, 20q, 20r, 20s, 20t, 20u, 20v, 20w, 20x, 20y, 20z, 21a, 21b, 21c, 21d, 21e, 21f, 21g, 21h, 21i, 21j, 21k, 21l, 21m, 21n, 21o, 21p, 21q, 21r, 21s, 21t, 21u, 21v, 21w, 21x, 21y, 21z, 22a, 22b, 22c, 22d, 22e, 22f, 22g, 22h, 22i, 22j, 22k, 22l, 22m, 22n, 22o, 22p, 22q, 22r, 22s, 22t, 22u, 22v, 22w, 22x, 22y, 22z, 23a, 23b, 23c, 23d, 23e, 23f, 23g, 23h, 23i, 23j, 23k, 23l, 23m, 23n, 23o, 23p, 23q, 23r, 23s, 23t, 23u, 23v, 23w, 23x, 23y, 23z, 24a, 24b, 24c, 24d, 24e, 24f, 24g, 24h, 24i, 24j, 24k, 24l, 24m, 24n, 24o, 24p, 24q, 24r, 24s, 24t, 24u, 24v, 24w, 24x, 24y, 24z, 25a, 25b, 25c, 25d, 25e, 25f, 25g, 25h, 25i, 25j, 25k, 25l, 25m, 25n, 25o, 25p, 25q, 25r, 25s, 25t, 25u, 25v, 25w, 25x, 25y, 25z, 26a, 26b, 26c, 26d, 26e, 26f, 26g, 26h, 26i, 26j, 26k, 26l, 26m, 26n, 26o, 26p, 26q, 26r, 26s, 26t, 26u, 26v, 26w, 26x, 26y, 26z, 27a, 27b, 27c, 27d, 27e, 27f, 27g, 27h, 27i, 27j, 27k, 27l, 27m, 27n, 27o, 27p, 27q, 27r, 27s, 27t, 27u, 27v, 27w, 27x, 27y, 27z, 28a, 28b, 28c, 28d, 28e, 28f, 28g, 28h, 28i, 28j, 28k, 28l, 28m, 28n, 28o, 28p, 28q, 28r, 28s, 28t, 28u, 28v, 28w, 28x, 28y, 28z, 29a, 29b, 29c, 29d, 29e, 29f, 29g, 29h, 29i, 29j, 29k, 29l, 29m, 29n, 29o, 29p, 29q, 29r, 29s, 29t, 29u, 29v, 29w, 29x, 29y, 29z, 30a, 30b, 30c, 30d, 30e, 30f, 30g, 30h, 30i, 30j, 30k, 30l, 30m, 30n, 30o, 30p, 30q, 30r, 30s, 30t, 30u, 30v, 30w, 30x, 30y, 30z, 31a, 31b, 31c, 31d, 31e, 31f, 31g, 31h, 31i, 31j, 31k, 31l, 31m, 31n, 31o, 31p, 31q, 31r, 31s, 31t, 31u, 31v, 31w, 31x, 31y, 31z, 32a, 32b, 32c, 32d, 32e, 32f, 32g, 32h, 32i, 32j, 32k, 32l, 32m, 32n, 32o, 32p, 32q, 32r, 32s, 32t, 32u, 32v, 32w, 32x, 32y, 32z, 33a, 33b, 33c, 33d, 33e, 33f, 33g, 33h, 33i, 33j, 33k, 33l, 33m, 33n, 33o, 33p, 33q, 33r, 33s, 33t, 33u, 33v, 33w, 33x, 33y, 33z, 34a, 34b, 34c, 34d, 34e, 34f, 34g, 34h, 34i, 34j, 34k, 34l, 34m, 34n, 34o, 34p, 34q, 34r, 34s, 34t, 34u, 34v, 34w, 34x, 34y, 34z, 35a, 35b, 35c, 35d, 35e, 35f, 35g, 35h, 35i, 35j, 35k, 35l, 35m, 35n, 35o, 35p, 35q, 35r, 35s, 35t, 35u, 35v, 35w, 35x, 35y, 35z, 36a, 36b, 36c, 36d, 36e, 36f, 36g, 36h, 36i, 36j, 36k, 36l, 36m, 36n, 36o, 36p, 36q, 36r, 36s, 36t, 36u, 36v, 36w, 36x, 36y, 36z, 37a, 37b, 37c, 37d, 37e, 37f, 37g, 37h, 37i, 37j, 37k, 37l, 37m, 37n, 37o, 37p, 37q, 37r, 37s, 37t, 37u, 37v, 37w, 37x, 37y, 37z, 38a, 38b, 38c, 38d, 38e, 38f, 38g, 38h, 38i, 38j, 38k, 38l, 38m, 38n, 38o, 38p, 38q, 38r, 38s, 38t, 38u, 38v, 38w, 38x, 38y, 38z, 39a, 39b, 39c, 39d, 39e, 39f, 39g, 39h, 39i, 39j, 39k, 39l, 39m, 39n, 39o, 39p, 39q, 39r, 39s, 39t, 39u, 39v, 39w, 39x, 39y, 39z, 40a, 40b, 40c, 40d, 40e, 40f, 40g, 40h, 40i, 40j, 40k, 40l, 40m, 40n, 40o, 40p, 40q, 40r, 40s, 40t, 40u, 40v, 40w, 40x, 40y, 40z, 41a, 41b, 41c, 41d, 41e, 41f, 41g, 41h, 41i, 41j, 41k, 41l, 41m, 41n, 41o, 41p, 41q, 41r, 41s, 41t, 41u, 41v, 41w, 41x, 41y, 41z, 42a, 42b, 42c, 42d, 42e, 42f, 42g, 42h, 42i, 42j, 42k, 42l, 42m, 42n, 42o, 42p, 42q, 42r, 42s, 42t, 42u, 42v, 42w, 42x, 42y, 42z, 43a, 43b, 43c, 43d, 43e, 43f, 43g, 43h, 43i, 43j, 43k, 43l, 43m, 43n, 43o, 43p, 43q, 43r, 43s, 43t, 43u, 43v, 43w, 43x, 43y, 43z, 44a, 44b, 44c, 44d, 44e, 44f, 44g, 44h, 44i, 44j, 44k, 44l, 44m, 44n, 44o, 44p, 44q, 44r, 44s, 44t, 44u, 44v, 44w, 44x, 44y, 44z, 45a, 45b, 45c, 45d, 45e, 45f, 45g, 45h, 45i, 45j, 45k, 45l, 45m, 45n, 45o, 45p, 45q, 45r, 45s, 45t, 45u, 45v, 45w, 45x, 45y, 45z, 46a, 46b, 46c, 46d, 46e, 46f, 46g, 46h, 46i, 46j, 46k, 46l, 46m, 46n, 46o, 46p, 46q, 46r, 46s, 46t, 46u, 46v, 46w, 46x, 46y, 46z, 47a, 47b, 47c, 47d, 47e, 47f, 47g, 47h, 47i, 47j, 47k, 47l, 47m, 47n, 47o, 47p, 47q, 47r, 47s, 47t, 47u, 47v, 47w, 47x, 47y, 47z, 48a, 48b, 48c, 48d, 48e, 48f, 48g, 48h, 48i, 48j, 48k, 48l, 48m, 48n, 48o, 48p, 48q, 48r, 48s, 48t, 48u, 48v, 48w, 48x, 48y, 48z, 49a, 49b, 49c, 49d, 49e, 49f, 49g, 49h, 49i, 49j, 49k, 49l, 49m, 49n, 49o, 49p, 49q, 49r, 49s, 49t, 49u, 49v, 49w, 49x, 49y, 49z, 50a, 50b, 50c, 50d, 50e, 50f, 50g, 50h, 50i, 50j, 50k, 50l, 50m, 50n, 50o, 50p, 50q, 50r, 50s, 50t, 50u, 50v, 50w, 50x, 50y, 50z, 51a, 51b, 51c, 51d, 51e, 51f, 51g, 51h, 51i, 51j, 51k, 51l, 51m, 51n, 51o, 51p, 51q, 51r, 51s, 51t, 51u, 51v, 51w, 51x, 51y, 51z, 52a, 52b, 52c, 52d, 52e, 52f, 52g, 52h, 52i, 52j, 52k, 52l, 52m, 52n, 52o, 52p, 52q, 52r, 52s, 52t, 52u, 52v, 52w, 52x, 52y, 52z, 53a, 53b, 53c, 53d, 53e, 53f, 53g, 53h, 53i, 53j, 53k, 53l, 53m, 53n, 53o, 53p, 53q, 53r, 53s, 53t, 53u, 53v, 53w, 53x, 53y, 53z, 54a, 54b, 54c, 54d, 54e, 54f, 54g, 54h, 54i, 54j, 54k, 54l, 54m, 54n, 54o, 54p, 54q, 54r, 54s, 54t, 54u, 54v, 54w, 54x, 54y, 54z, 55a, 55b, 55c, 55d, 55e, 55f, 55g, 55h, 55i, 55j, 55k, 55l, 55m, 55n, 55o, 55p, 55q, 55r, 55s, 55t, 55u, 55v, 55w, 55x, 55y, 55z, 56a, 56b, 56c, 56d, 56e, 56f, 56g, 56h, 56i, 56j, 56k, 56l, 56m, 56n, 56o, 56p, 56q, 56r, 56s, 56t, 56u, 56v, 56w, 56x, 56y, 56z, 57a, 57b, 57c, 57d, 57e, 57f, 57g, 57h, 57i, 57j, 57k, 57l, 57m, 57n, 57o, 57p, 57q, 57r, 57s, 57t, 57u, 57v, 57w, 57x, 57y, 57z, 58a, 58b, 58c, 58d, 58e, 58f, 58g, 58h, 58i, 58j, 58k, 58l, 58m, 58n, 58o, 58p, 58q, 58r, 58s, 58t, 58u, 58v, 58w, 58x, 58y, 58z, 59a, 59b, 59c, 59d, 59e, 59f, 59g, 5

I. of an elephant अवन्त्रात्म I a f. ornament पट्टी

I the f. spotted with the blood of goat offered to the

devon Phantā-Karna चित्राटीरः I having a beautiful f.

सुललाट mf (आ) n R having a great f. महाललाट

mfn R having a handsome f. ललाटूल mfn सिध्मादि-

having a high f. ललाटूल mfn सिध्मादि 'having an eye

in the f.' भालटश भालनयनः, भाललेयनः I 'having

an eye on the f.' निरलाक्षः I having a prominent f.

प्रललाट mfn MBh having auspicious marks on the f.

भालाङ्क mfn L having a white f. शितिललाट

mfn Pān 6.2.138, Sch !having the moon on his

Pur an impression upon the f. आलिकलेखा

His kissed on the f. निटिल-तट-चुम्बित mfn Dās a line-

like forehead ललाटेरेखा 'Sis' a line on the ~~forehead~~ f.

marked on the forehead like ललाटेरेखा (only) the

lines marked on the f. ललाटेरेखा Mahār a mark made with

ash on the f. भस्मललाटिका Kād mark upon the f.

आलिकलेखा Kād xxxxx a mark on the f. पुण्डरीकः (?)

पुण्डरीकम् (?) (atr on the f. ललाटे ind a perpendicular

sectorian mark on the f. उर्ध्वतिलकम्, उर्ध्वपुण्ड्रम्, उर्ध्वपुण्ड्रकम्

the part of the element's f. below the frontal sinuses वातकुम्भः

1 the part of the f. below the junction of the frontal sinu-

ses of an element आरक्षः 195 5.5 the present part

of the f. above the eye आक्षिकृत्म् आक्षिकृत्कम् 1910, etc the

region of the f. ललाटेदेशः 1910st relating to the f.

ररात्स 1910st ~~relating to the f.~~ ललाट mf (ई) n

1910st ललाटिक mf (ई) n 1910st, see similar in the f.

शङ्खरद्योतिन mf n Kum the slope of the f. ललाटतटः

1910st the spot between the f. and ear of a kashmir bird करटः

Varied a spot on the f. (?) of horses and even जू

on the f. ललाट्य on the f. l. l. o. l. o.

the surface of the f. ललाट्य. on the f. l. l. o. l. o.

on the f. उर्ध्वतिलकम्, उर्ध्वपुण्ड्रम्, उर्ध्वपुण्ड्रम् on the f. l. l. o. l. o.

ललाटेति Sis watching the f. (scil. of his master)

मालादिनि on the f. l. l. o. l. o.

उर्ध्वललाटिका L a woman with a high f. मरुता L

written (by Brahmins) on the f. ललाटलिखित on the f. l. l. o. l. o.

on the f. ललाटिकाय on the f. l. l. o. l. o.

कायते Cat to represent a word on the f. ललाटिकाय

ललाटिकायते Cat

Cat.

stream in the foreless (sail of a horse) 1 II बोहो नम

in 1.135.9.

a foreman of a guild 1 I श्रेष्ठिन् in pariv, hsu, varapa,

etc.

foremost 211 1 I प्रमुख 211 — धुर्य 217, 218, etc.

1 II अग्र (fr √अङ्ग Un) L — अग्रणी.

— अग्रिम 217 5.44.9 — अग्रिय 217 — अग्र

1 (आ) — पौरस्त्य 1 (आ) 217, 218 — प्रथम 1 (आ)

प्रथमतः Śrutān — प्रथम f (ई) Ragh, Rajat —

मौलि m Bhām — शिरस n (ifc) BhP —

सम्प्रमुखित Lalit.

to be foremost नी cl 1 न्यते Pān 1.3.36.

being foremost I I मुखीय mfn (ifc) & six others

~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ — धीर्य m (ई) n.

I II धूर्षद् mfn.

being in the foremost part of a chariot धूर्गत mfn

to be regarded as the f. अवगम्य mfn the f. वि

पुरोहिता = VS f. among relations ज्ञातिप्रभुक् mfn (आ) n

1957 2.5 .28 ~~xxxxxxx~~ f. in प्राग्रसर mf (comp.) near
6

f. in justice धर्मधुर्य mf kan the f. man in a fight

अग्रायोधिन m f. of धूर्ति mf ifc MBh f.

MBh अग्रम f. point अग्रम having as f. प्रमुरव mf

(generally ifc f आ) mf, kan having the f. part inclined

पूर्वधितम्बिन mf mf mf f. अथः शिरस occupying

f. mf अनीकवत् mf mf, etc 'one whose chariot is f.'

पुरोश्च mf mf placed f. पुरोहित mf to place f.

पुरोश्च, पुरोदधाति mf, etc.

mf mf mf पूर्वाह्न (mostly mf) mf, etc.

1 II दिनपूर्वभागः ~~सः~~ — पूर्वदिनम् —

पूर्वमध्याह्न ~~सः~~ — पूर्वार्ध (later पूर्वार्धम्) (with

दिनस्य -

~~पूर्वार्धम्~~ (shorter, etc) — प्रातर्दिनम् L — प्राह्णः ~~सः~~

er, etc, must .

xxxxxx

about fore-noon उपपूर्वाह्नम् in Pāṇ 6.2.25, Comm to

to come in the f. पूर्वाह्नकत ~~म्~~, पूर्वाह्नकत Pāṇ 6.1.45, ch

belonging to the f. पूर्वाह्नतन, "पूर्वाह्नतन (Pāṇ 6.3.17, sch)

afn, पूर्वाह्निक ~~म्~~ (ई) n ~~म्~~ to be said in the f.

पूर्वाह्निकेय ~~म्~~ Pāṇ 6.1.43, ch 'born in the f.' पूर्वाह्निक

Pāṇ 4.2.28. every f. प्रतिपूर्वाह्नम् in Pāṇ 6.2.33, ch f.

and afternoon पूर्वापरदिनम् Sat in the f. पूर्वाह्नकाले,
पूर्वाह्नमे [Pāṇ 6.3.17, Sch]

पूर्वाह्नकाले, पूर्वाह्नरे, पूर्वाह्नरे, पूर्वाह्नमे, पूर्वाह्नराम, पूर्वाह्नमाम्

Pāṇ 6.3.17, Sch

Pāṇ 5.17,

(Pāṇ 5.4.11, Sch)

in in the f. and afternoon पूर्वाह्नपराह्नयोः in

Katy, MBh produced in the f. पूर्वाह्निकम् in

KatySr, MBh, etc.

relating to the f. I पूर्वाह्निकम्, पूर्वाह्निकम् (Pāṇ)

6.3.17, etc) in, पूर्वाह्निकम् in (इ) in MBh.

relating to II प्रागाह्निकम् in MBh, पूर्वाह्निकम्

प्राह्वन

mfn Pān 4,3.23

simultaneously with the

beginning of f. राहपूर्व हम्

1st Pān 6.3.21, fch. whose

conjunction with the moon series in the f. दिनपूर्वभाग

mfn Sūryapr.

fore-part n 1 I अग्रभागः अग्रार्श — पुरोभागः pas

— पूर्वभागः L.

1 II कुलम्

W — पूर्वपक्षः TBr — पूर्वम्

San 3.4 _____ प्राग्भागः San 4.4 (v.1. प्राग्भागः) _____

मुखम् (मुखः अर्धर्चादि 1° 2° आ, ई) 127, 128

शीर्षम् R. ~~XXXXXXXX~~

being on the ^{forepart} f. of the shafts of a chariot प्रउग्य

the f. of carriage धूर्ति L धुर — रथमुखम्

AV, TS.

the forepart of a chariot 1 I वन्धुरम् RV, AV, MBh.

Hariv., BhP, वन्धुर — रथाग्रम् MBh.

1 II यानमुखम् L.

the forepart of an Agnikunda ओष्ठः Heat the f. (of

(of an army) शिरसा १. Śiś the f. of anything श्रेणि

f L the f. of an elephant's head (where the tusk appears)

दन्तभाताः L the f. of a warren यानमुखम् L the

f. of the body अग्रकायः the f. of the body (of animals)

पूर्वकायः Pātyār, Mā, etc the f. of the knee कपोली 1

the f. of the shafts of a chariot प्रउगम् W, TS, etc, Pātyār

having a golden f. (sail of a chariot-pole) हिरण्यप्रउग

afn W 1.35.5 having a long f. (a warren) दीर्घप्रस

afn W 1.13.15 having the f. of the body like a lion

(one of the 32 signs/perfection of) सिंहपूर्वार्धकायता Dnarmas 22

in the f. of a chariot रथाग्रतः in the reaching to the

f. of the feet (as a dress) आप्रपदीन in Rāṇa ,

आप्रपदीनक in to the f. of the feet आप्रपदम् in RV 4.2.8.

the fore-quarter of an animal 1 II ईमिः AV 10.10.21

ŚBr, TāndyaBr, ईमिन् m Bhatt .

the forequarter of an elephant गात्रम्, गात्रा I.

forerunner 1 1 I पुरःसरः AV, etc .

1 II पदवाचः AV _____ पदवी _____ II, AV _____

पुरतोधातकः R.

ferese vb 1 II अनुद्देश _____ उत्पश्, उत्पश्यति

ferese, ferese, ferese _____ पश् only ferese पश्यति, पश्यते III, IIIb,

etc. _____

fereseine ^{II} 1 II उत्प्रेक्षणम् 1 _____ दर्शनम् ^{III} 8.71

fereseine ^{III} 1 II अनुदर्शिन _____ अन्तरश्

प्रतिचिन्तक - Hariv.

foreseen adj 1 II संदृष्ट R.

foreshow vb 1 II समादिश , समादिशति Pāṇ, 1.2.105.

the fore side 1 I पूर्वपक्षः TBr.

foresight n 1 I दूरदृष्टि — दूरदर्शनम् P.

1 II अवेक्षता Divyā — परिणामदृष्टि P.

fore-sighted adj 1 II परिणामदर्शिन् P.

the fore-skin 1 I मेढ्रचर्मन् n Busr.

forestalled 1 II प्ररोधालम् Mn.

fore-taster 1 II प्रत्यास्वादकः (१)

foretell vb । I आदिश, आदिदिष्टे,

आदिशति rarely आदिशत Ratnav, Malw, etc.

II निर्दिश, निर्दिशति MBh, Var - प्रव्याह,

प्रव्याहरति MW - प्रशंस, प्रशंसति, प्रशंसते Can

-- वद el । वदति A 3v छि, MBh, Kav, etc

व्यादिश, व्यादिशति Malav 5. $\frac{12}{13}$ - शंस el ।

शंसति R, Kum, etc - शंस caus शंसयति R

शास el 2. (Bhatup 24.67) शास्ति (Ved. and

cp. शासो, शासति, शासते) Var B & S

समादिश, समादिशति Kav, Kathās.

to foretell for (lit. to observe the

stars for anyone) २२८ cl. २३१५ (dat)

fān १. ५. ३९.

foretelling adj III प्रदर्शक MārK P.

foretelling II आदेशः Ratnāw,

Mricch a particular way of f. the

future पूडामणि m.

foretold ^{adj} III निर्दिष्ट TS, Mn, MBh, etc

प्रव्याहृत MBh — व्यादिष्ट MBh, Kāv, etc.

to be f. निर्देशनीय (MW), निर्देश्य (Mn,

MBh, etc.

17650

forethought- । II धैर्मन् vs, Kāth.

विदेशीय

foreign adj 1 I परदेशिन विदेशिन

विदेश्य AV.

1 II अरण f (ई) RV, AV, ŚBr दिश्य Śis 3.76

निश्चय RV, AV, ŚBr पर f (आ) RV, etc

परदेश

परदेशिक W, परदेश्य Yājñ / परावत f (ई)

ज्ञाद्य f (आ) Yājñ, RV, etc विज्ञानि 5.17.

13 विदेशन विदेशिक f (ई) विदेश्य

Mricch.

administration of foreign affairs आरेचिन्तानम् आरेचिन्ता

L axxi being a f. country परभूमिष्ठ HIL EX

देशान्तरस्थ

Which belonging to a f. country

देशान्तरिन्

Which a chief f. minister संधिविग्रहाधिकारिन्

in f.

country esp. f. country

दिश

f

style in a f.country

प्रोषितभरणम्

w

f. and native

वैदेशिकनिवासिन्

(pl) f.

foreign country I I परदेशः

12, 13, 14, etc

विदेशः

Kaus', Mn, MBh, etc.

I II दिगन्तरम्

Kaus' .15, 16, 17, etc

परभूमि

f — परा

Kathās

वहिर्देशः

w

मलेच्छदेशः

Hariv.

a foreign dialect देशभाषान्तरम् Maicēh
Maicēh 3.13 = f.

1.14 अरण्यम् RV 1.163.11, 6.24.10 — वनम् (once abt.)

BK R 50.21) RV 7.1.19.

foreign language 1 I परभाषा L.

1 II देशभाषान्तरम् Maicēh 3.13 — मिच्छम् I

मिच्छभाषा MBh .

a foreign man आनन af (ई) n RV 7.18.13,

आनव्य mfn T f. residence प्रवासः RV, etc living

in a f. country विदेशस्थ mfn Lévy, etc —

देशान्तरित mfn Gaut not staying in a f. country

आवेप्रवासः putting on a f. dress पर्वकार

पौलक the six sub-divisions of action for a king in f.

politics शुणः 7.160, 7.161 1.346, 7.155, 7.156, 7.157

R 5.81.41.

foreigner 1 I परिप्रेक्ष्यः नैदेशिकः

MBh, Kāv, etc.

1 II देशांतरेण 100, dariv देशान्तरिण

परः 100, etc पारदेशिकः, पारदेश्यः

यवनः पारदेशः मेलच्छः 100, etc.

यवनः '2.-face' मेलच्छास्यम्

Continuance I I वैदेश्यम्

— वैदेशिकत्वम्

Star.

forest | I वनम् (once वनः R

5.60.21) RV, etc — अरण्यम् AV, VS,

etc — अग्नि, अटवी ‡ — विपिनम्

MBh, Kāv, etc — कान्तारः, कान्तारम्

MBh, R, Yājñ 2.38, Kathās, Pañcat —

काननम् R, Nal, Ragh, Pañcat, Śuśr,

काननान्तम् R.

| II अरण्यकम् Yājñ 3.192 — आरण्यक

मृगम् — कुब्रम् Uṇ 2.29 — कृपीरम् L

— गोत्रम् L — शयः L — शारः (also

झाटम्) L — तत्कम् L — दवः L —

दावः, दावम् MBh, Ragh 2.8 — द्रुमिणी

वृ खलादि (I 4.2.51), — प्रान्तरम् L — भीरुकम्

L — वनगोचरम् W — वनी 3āh — वार्क्षम्

L — वार्क्षम् L — सत्तम् Kir — समजम्

L — सानु m.n L along the f. अनुवनान्ता

ind Kir.

being in a f. I वनस्थित mfn

W — वनस्थायिन् mfn W.

III आरण्य m (आ) n RV, AV, Kātyāṣṭh,

MBh, etc conflagration (esp. a f.
conflagration) दातः SBz, MBh, etc
consisting of inhabitants of the f.
(as an army) आरविक mfn Rām
conveyed on f.-roads कान्तारपथिक
mfn Pān 5.1.77, Vāst 1 a creeper
in a burning f. दावन्त Bhp 4.8.16
the Dandika f. in the Deccan ~~दण्डिका~~
 दण्डिकारुयम् MBh 3.8183, Hariv 638, R,
 Ragh, Hit dwelling in a f. अरण्यविहारिन्

mfn eating f. food वन्यान्मभोजनः

gal existing in a f. वन्य mf (आ)

m vs, etc — वनोद्भव mfn MBh an

extensive f. आष्टी (sāy) RV 10.165.3

fire in a f. दावाग्नि m MBh, Hariv,

दिवान्तः Pañet, Kathās fonder a f.

वनोक्ता mfn MBh a f. abounding

in grass तृणारवी L.

a f. animal I I भृगः RV, etc.

III वनोक्ता m P h P, वनोक्तः MBh,

वनोक्तः^{१५} MIBh, P h P forest animal

जाजरः Mn, MBh, etc — (as a buffalo,
monkey, etc) आरण्यपशु m Mn, etc

a f. beast अरण्यवासिन m Hit a f.

belonging to a village ग्रामारण्यम्

Sāṅk'kh Gr 4.7 a f. conflagration.

गुरुवाग्नि m L — मत्स्योक्तः L a f.

consisting of. Pilu trees पीलुवनाम्

Buddh f. - enemy काननारि m L.

a forest fire । II प्रदोयः (with

अग्नि) SBr, MaitrS — फादाव्यः (with अग्नि)
 TS, SāṅkhyBr, ŚrS — मुखोत्का L —
 सहरक्षाम् m L a f. — flower वनपुष्पम्
 Kathās — वानेरपुष्पम् MBh a f. inka-
bitled by Munis मुनिवनम् Ragh. the
f. in Tirtha Pushkara पुष्करवनम् TBr,
 Sch a f. in Vindhya विन्ध्यवनम् R
f. — life वानप्रस्थः MBh, R, Hariv a
f. near a village मालम् L a f. of
dead trees कक्षः VS, TS, Tāndyabr,

Mon, etc a f. of elephants नागवनम्.

(in comp) Vishn 3.16 a f. of Munja-

grass मुञ्जारवी f BHP a f. of Munja

rushes मुञ्जारवी f BHP a f. of rays -³

भावनम् lghat f. of sleshmātaka

trees लेष्मातकवनम् R the f. of

the Asura Madhu मेघुकान्तानि पञ्चर -²

a f. of variegated appearance

चित्रम् see on Rātyśr 21.3.23 & ShadrBz

2.10 a f. on fire सिग्निमः L a f.

on the river Sarayu सरयूवनम्

MW a f. on the sea shore नैकावनम्

MBh f. overgrown with grass शेषः

L f. - path कान्तारः, कान्तारम् L 'a f. -

roamer वनारः m L a f. the trees

of which are its arms गुजतरुवनम्

Rajat f. - usage अरण्याधामः Pañcat²

a f. - village वनग्रामकः Hear

going on f. - roads कान्तारपथिक

mfn Pān 5.1.77, Vārtt 1 a(little)

f. woman वनमानुषिका Kād, वनमानुषी-

Hco. free from f. fire अपदव mfn

a garland of f. - flowers वनमाळा

Kār, Var Brs, etc 'gonda f.'

गोण्डवनम्, गोण्डवार gone into a f.

अरण्यगत mfn Pat on Patr. 2.1.24,

Comm a great f. महारवी Dās a

growing in a f. वन्य mfn (आ)न

Vas, etc 'growing in jambu f.'

जम्बुवनजम्, जम्बूवनजम् VāmP having

a great f. महावन mn Vop a hunting-

f. आरवटकारवी Kathas in every f.

प्रतिवनम् ind Bharts in a f. प्रत्यरुय

(ibe) Buddh the inhabitant of a f. आरविकः

Mn 9.257, MBh, etc the interior of a f.

कक्षः in the f. वनान्तरे — अनुवनान्तम्

ind Kir in the f. of the ~~Vindhya~~ Vindhya

range मध्येविन्ध्यारवि ind Kāsikh

into the f. वनान्तरम् a Khadira f

खदिरवणम् Pān 8.4.5 a large f. वन्या L

living in a f. वनकाम infn MBh

living on whatever a f. affords.

सर्वारण्यक mfn Bandh one who keeps

watch over a f. on fire दावपः VS 30.16

a path through a f. कान्तारपथः Da's.

produced in a f. I वनोद्भव mfn

MBh.

III आरण्यक mfn — वन्य mf (भा)n

VS, etc relating to a f. animal

आरण्यक mfn relating to a f. आरण्यक

mfn — आरण्य mf (आ) n RV, AV,

Kātyśś, MBh, etc retiring to a f.

वनविमानम् Viker situated in a f. अन्तर्विण

mfn Pān, a small f. उपवनम् MBh,

Mn, Megh, etc a small f. near a

house गेहोपवनम् L southern f. दक्षिणारण्यम्

Hit 1.2.0 a thick f. वनसमूहः L log thick

~~f. वनसमूहः~~ ^{११} Si's together with a f.

सारथ्यक mfn Pān 1.1.7, Vārt 8, Pat

together with rivers and mountains

and f. सनदी गिरिकानन mfn R wandering

in a f. वनर्गु mfn RV, AV within a f.

अन्तर्विजम् ind Pān, sch (a f.) without

men or deer निमिनुष्यमृग mfn R

to become a f. विपिनाय Nom विपिनायते

Get to be like a f. विपिनाय Nom विपिनायते

Get. ~~to~~

forests वनान्तराणि n.pl Vear abounding

in f. सुविपिन mfm MBh a country

without- f. निर्वणः, निर्वणम् L having

many f. अतिविपिन mfm Kir 5.18.

forest born. adj. I वनज - Śis,

वनजातं Hit.

+II आरभ्य f : 3A RV, AV, Katy Śr, MBh,

etc — आरभ्यन्.

आरभ्यन्

17669

forest-dweller? | L अरण्यवासिन् m.

MBH 3 etc.

+II काननोक्त्स् m R — वनवासिनः L.

अरण्य

forester । I आरण्यकः MBh,
Ragh, etc — आरविकः Sāh.

। II अरविकः, आरविकः — वनगोचरः W,
वनपरः MBh, Rāw, etc, वनचारिन् m Mn,
MBh, etc, वनजः R, वनजीविन् m W —
वनसद, वनसंनिवासीन् m Kir the
chamberlain and the f. कञ्चुकिरचको^{११}
mdu. high-f. वनपालाधिपः

forest-keeper । II अरण्यरक्षकः L.

forfeit vb. I II पराकृ MBh.

forfeited adj. I II दुहित, दूहित Pāṇ 1.2.

20, Sch. — प्रमादित R.

one whose life is forfeited I II

क्षितायुस man Pāṇ 6.4.61, Kās.

a forfeiter of an asylum I II

आश्रयाशः .

(in law) forfeiture । II ग्रहिय f W.

forfeiture of dower. अः

forfeiture of dower अः वरहानि f W

f. (of land) अः Mn, MBh, Kathās, हरि m.

L. f. of title. अः वरहानि f W f. of

money. अः Mn, MBh, Kathās, हरि m L.

f. of property दानापवर्तनम् Mn 9.79 f. of

wages अः वरहानि f. W.

forger I I 34811 MBh, Mn, R.

+ II प्रतिसूचक Nār.

a forged document. II प्रतिसूचक jān

2. 91.

२९६६.

अ. ११६

forget \sqrt{b} I. I. विरमु, विरमरति Lm.c.

60 \bar{A} 113h, Hw, etc.

I II अपिमृ, अपिमृणात् RV - प्रमी,

प्रमिजाति (प्रमीणाति, प्रमिजोति) RV, \bar{S} B. ---

प्रमृ RV प्ररमु, प्ररमरति Bālar. --- मृध

el 4. (Bhatup 26.55) मृणाति, मृणात in

RV only \bar{A} , according to Bhatup 11.57 also

el 10. मर्षति, मर्षति RV, Maite S.

I III रक्ष् el 1. रक्ष्ति Bhatup 7.33,

रक्ष्.

to forget one's self. अस्मिन्, अस्मिन्, अस्मिन्,

अस्मिन् MBh, R in the habit to be. चरम

mf. (अ) २ with gen. HPari's 1. 221 to

make it. अस्मिन्, अस्मिन् (ep. also ~~अस्मिन्~~)

अस्मिन् Mahanar 1p one who does not

f. what he has learned अस्मिन्, अस्मिन्

अस्मिन्.

to be forgotten. 1 T. विस्मृ pass-विस्मृति

Rājat.

to cause to forget. 1 T. विस्मृ caus.

94211 Vikar 3.18.

Π ΒΗ. αναμ. (σε ελ 10 Φηλιφ 34.40)

मध्याह्न, मध्याह्ने Maitr S.

Amber

green

forgetful adj. I. स्मृतिहीन R. अस्मृति

Bhp — नष्टस्मृति MW.

+ II निराकारिण्य पराशर.

forgetful (lit. afraid) of duty धर्मभीति

Kantukar..

forgetful of I. I. विस्मृति (acc. or comp)

Rav — नष्टसंस्मृति (gen) Bhatt.

+ II प्रमत्त (all comp) Mn, MBh, etc.

forgetful of all. विस्मृति R2.. 58. 30 f.

(of an offence) नष्टही Rājat 5. 299.

forgetfulness । I विस्मृति f Kav,

Var Br S, Kathās.

—II, अस्मृति f MBh 14. 999 — नरसिंह f

Kav — प्रस्मृति f W — मुषितस्मृतिता L.

स्मृतिरोधः 'Sak, स्मृतिशेषः Var Br S.

not forgetting । II अनिराकरिणः Party.

not forgetting one's self अविद्वित्तात्मन

mn Kathās.

causing to forget everything

सर्वनिराकृति mn BHP wishing to make f.

विसिस्मारमि mn H Paris'.

forgetting । II अस्मृति । Kālyāṇ, MBh

नाशनम् (अधीत्य) Mil. 3. 228

निराकृति Bhp — प्रस्मृति । W.

not forgetting । अविरमृति । L.

the not forgetting । II अनिराकरणम् Pāṇi.

the act of forgetting निरमरणम् Kap, Śak

f. निरकरणम् निराकरणम् । Ār, Pāṇi.

the f. of past services. कृतपूर्वनाशनम् Mil. f.

the name of anyone — नामविरमृति । MW

f. the Veda. अथापस्तम्बम् Apast, अथाजसता Mn,
अथाजसताम् Yajñ, Sch.

forgotten (by) I. विरमृत mfn (instr.

or gen. R, Kalid - ājal, etc.

forgotten adj I II अन्तर्गत, अन्तर्गमिन

अरमृत L. परिगत L. प्ररमृत Naish

रमृक्षित Gd, रमृर्ण Gd, - रमृत्तपत W.

not forgotten I L अनिरमृत mndr.

not forgotten (as time). अरकाली. MBh

12. 7. 002., Bhp not f. (as a vow) अरकाली. MBh

MBh 12. 7. 002, Bhp not easily to be

forgotten f. दुर्भम RV 8. 45. 18, etc one

who has ~~for~~ f. विरमरुत Sāk one who

has f. anything. विरमरुत Kāv one who has.

f. the Veda असिञ्जत Gaut one who has f.

what he has learned. विरमरुत Aśv Śr.

to be forgotten । I विरमरुत, विरमरुत,

विरमरुत Kāv, nathas, etc.

+ II प्रमत्तय Bālar.

not to be forgotten असिञ्जत MBH 3.

1053. caused to be ~~for~~

caused to be forgotten. । I विरमरुत BHP.

अ, रल्ल

forgot adj । II निराकृत.

caused to forget anything निरमाहित

(acc) Rājat.

अनिल

forgive vb । I मृष el 4 (Dhātup 26.

55) मृष्यति, मृष्यते (in RV only A, accord. to
Dhātup 17.57 also el । मर्षति, मर्षते) MBh.

। II अतिराज् - अनुरा - निर्मल caus

निर्मलमति MW — वह el । वहति, वहते Bhl —

विमुञ्चः, विमुञ्चति, विमुञ्चते Gt, Bhl — समनुरा,

समनुजानाति, समनुजानीते R.

to forgive anything to. शम el । शमति

(cp. also शमति) (acc gen or dat. MBh R,

etc.

Smaller

forgiven. adj. | I विहीनः Bhartṛ.

to be forgiven. शताक्षर Mn, MBh, R, etc.

मर्षणीय MBh, R.

one who has forgiven: मर्षितवत्.

+ II मर्षित Bh, W.

great forgiveness | I महापक्षः Sukh 1.

forgiving adj. | I क्षमास्वित (with loc.)

Mn 7. 32, etc. मर्षिन् MBh, Kāv, etc.

मर्षण (यु.) BhP.

fork n । I द्विदलः Mariv — विदारवम्

Gobh.

+II गभारि m RV, 'SB' 4.1.1.9

नक्षत्रम् AV, Kau's.

'fork like' गभारि m.

a two pronged fork on which the

ointment is fried. नक्षत्रम् f du 'SB'.

forked adj. I. विशारव Kāv, विशारवक

† (रन्) Gṛāhyā, Comm. — विशारव Mariv

— विशारव † (आ) AV, 1 S, 1 S, 1 S.

I II विध Gṛāhyā — विशारव BHP

विशारव ŚrS — वज्र W — विशारवक † (रन्)

Heat.

forked lightning लडिहता Ritus 2.20

(perhaps) †. lightning सौदामनी मञ्ज, Kāv,

etc., सौदामनी L. a †. pole विशारवका Kāv,

विशारवकादण्डः Hear, a †. stick विशारव ŚrS.

forking (of an Udumbara branch) । II

निवृत्तम् (rarely निवृत्तः) VS, Sch.

आरक्ष

forlorn adj । I गतिहीन W.

। II जति RV, Ap Śr. -- पराभूत ŚBr.

a forlorn hope वीराशंसनम् W.

आरक्ष

Form n 1 I रूपम् (inc f आ rarely ई) hv, etc —

आकृति f 13.12.12, 13.12.12, etc — मूर्ति f 13.12.12, 13.12.12, etc

— आकारः (inc f आ 1.28.24, 1.28.41) hv, etc.

II अमति f 15.698 — आकृति 15.698 — करणि

f 13.12.12, etc — कल्पना — काष्ठा 13.12.12, 7.4.8 —

कृशणम् 13.12.12.7 — केतु n 13.12.12, 13.12.12 — तनु f

1.1 — तनु f 13.12.12 — देहः देहम् 13.12.12 — धरिमन्

13.12.12 — धामन् 1 13.12.12, 13.12.12 — नामन् 1 13.12.12, 13.12.12 —

निरूपणम् 13.12.12 — पेशम् n 13.12.12 — पत्रिणा 13.12.12 — प्रमाणम्

13.12.12 — पशु — गतिम् 13.12.12 — रूपम् 13.12.12, 13.12.12

— लक्षणम् an, lepa, etc — वपुः u, li, etc — वर्णः a, i

— वर्णः (वर्णम् f अर्धवर्णदि) (11c f आ) a, i, etc —

वर्णम् MBh — वर्णम् — विग्रहः Up, etc, etc — विष्टः I

— विष्टः I, etc — विष्टः RV, AV, etc, etc — व्युहः MBh, etc, etc

MBh — व्युहः (11c) MBh — शिष्टम् Vaid. 2.7

— शिष्टम् (शिष्टः f अर्धवर्णदि 11c f आ) — संस्था

(11c f आ) Up, etc, etc — संस्थानम् (11c f आ) MBh, etc, etc

— संस्थितम् MBh — संस्थिति f MärkP — संनिवेशः

MBh, Utterer, etc — स्थानम् (स्थानः MBh), etc —

स्थिति f MärkP .

any

any grammatical f. in the masculine gender पुंस्प्रवादः RPrāt

any material f. मूर्ति f Up, Mn, MBh, etc appearing in a

particular f. संश्लेषा mfn MBh, Kav, etc appearing in a

thousand forms सहस्रमूर्ति mfn MBh, Aighās appearing in

in five eleven f. (Rudra) एकादशव्यूह mfn BhP appear-

ing in the form of सारूपिणि mfn MBh, Pur, etc

appearing in the f. of a sound सारूप्य m (आ) 1 part

appearing in 12 forms द्वादशी (मन्त्र) क, द्वादशी (मन्त्र) क, 1

appearing in various f. विश्वरूपिणि mfn MBh, Pur, etc

mfn R

appearing (only) in one form

विष्णुरूपवत्

mfn Vishn

'asserting the 4 forms (of

एकव्यूह

particularities, viz. 1. assuming a particular f. (assuming a particular f.)

सत्तम

m Bādar 2.2.42, Gov

an assumed form)

चतुर्व्यूहवादिन्

assuming any f. (assuming any f.) प्रतिभूतवर्षसassuming a particular f. (assuming a particular f.) संपेन (assuming a particular f. (assuming a particular f.) विग्रहग्रहणम्

Sarvad bearing a f. रूपधारिन् mfn Pañcad

विग्रहपरग्रहः

assuming a particular f. (assuming a particular f.)assuming a particular f. (assuming a particular f.) वप्सस

in the 1.1.1. (S. 1) the point a f. संस्थात्वम् for in

in the 1.1.1. (S. 1) the point a f. मृगरूपिण for in

in the 1.1.1. (S. 1) the point a f. होतिवत् for in containing

in the 1.1.1. (S. 1) the point a f. रुचिवत् for in craving

craving for life in a material f. (either on earth or in

in the 1.1.1. (S. 1) the point a f. रूपराजः for in the same

in the 1.1.1. (S. 1) the point a f. विश्व for in the same

in the 1.1.1. (S. 1) the point a f. रूपराजः for in the same

in the 1.1.1. (S. 1) the point a f. शब्दगुणः for in the same

in the 1.1.1. (S. 1) the point a f. रूपराजः for in the same

Dharmas 24

(with Buddhists! f. of one of the 17 organs and

सुपायतनम् Dharmas 24 ' the f. of addressनामसौतनुतमोत्तानु f. of प्रपञ्चः(f. of address) रवस्य (f. of address)

(gen or comp) MBh, Pañcat, BhP, etc (in dram.) a f. of address

काष्ठा 3.3.23, 7.4.23 aवैकुण्ठसर्गः VP (a f. of address)यज्ञतनु a f. of address terminating in yaj

दुस्तकः

3.3.23, Kār, Pat

यज्ञतनु f. of sacrifice

F Kous यशरूपम्

Power of Give and Take (with Quotes) दिनीमः ३१
३५ ३१

० दिनांक ०००० सामयिक विषय ०००० संख्या ००००

1. Name of the Assessee: अग्न्याधिरूपम् 387 2000000

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १०८ ॥ वाक संस्था

दिनांक: २०.०१.२०२३ रजनिपुरन्ध्री १३०४.३.३८,

the f. which preceeds it। परिग्रहः RPrāt the

Material f. of a sacrifice यज्ञसंस्था SāṅkhGr

'giving' it to another (sc. to Durgā with whom it forces one

1. पशुदूध: 1. Rivier P. is another (18. 18)

Three-level was only a restore after running it. ***

Q. 1. the gram. f. of a word उच्छ्रयम्

Đã in lần 2.3.48 .

having a beautiful form । I रूपिन् mf (इङी-) n

1941.

1 II कपुहरिः कन, कपुष्मत्त 1 III कन, कन, etc.

mf n RF. h

Review a document of. सुप्रतीक, पृष्ठ २६ (आ) नव, नव,

Vowel navin a fair f. शकार af (आ) 1 deriv, P. 5. 1

Thrupp - moving a f. सवापुष 42 (ई) 1 - moving a f.

visible to the eye प्रत्यक्षवृत्ति mfn having a likeness f.

विग्रहवत् mfn MW having a kind of f. रूपिन् mf (

इणी) n Mn, hv, etc having a loop f. दीर्घरूप mfn MW

having a material f. मूर्तिमत mfn ifc Mn, Mn, etc

having an excellent f. वराऽ. mfn I — वररूप mfn

mfn I having another f. अन्यरूप mf (आ) n hv, etc

having an outward f. प्रतीकवत् mfn having a woman's f.

रत्रीरूप mfn MaitrS.

having form 1 I साकार mf (आ) n Kāṇḍas, Sarvaś.

1 II रूपक mfn Sāh — रूपभूत mfn MW —

स्वभावत्वं mfn R, BhP, Kathās — अपूर्वरिः P, अपूर्व mfn av

निग्रहवत् mfn MW, n, etc — सरूप mfn VP —

सनिग्रह mfn Rajat.

having one's f. clearness पूतमूर्ति mfn Rajat

having one's f. pure पूतमूर्ति mfn Rajat having one's

f. purified पूतमूर्ति mfn Rājat having one's natural f.

स्वरूपिन् mfn MBh.

having one's own form 1 I स्वाकार mfn w, स्वाकृति

mfn MW — स्वरूपिन् mfn MBh.

1 II स्वरूपधर्म्नि mfn MBh.

having such a grammatical f. एवम्प्रकारे' अत्र arrāt

XXXX XX XXXXXX XXXX XXXX XXXX. (not to be used)

XX' मह VP.

having the form of 1 I रूपिन् अ (इणी) 1 ifc VP.

VP, etc. — रूपवत् अ ifc VP. — रूपश्च अ

Ragh, VP, etc. hx — रूपम्. (often ifc).

1 II रूपकम् (mostly ifc, with f आ) —

रूपधत् अ ifc VP., रूपधृक् अ VP. —

स्थायिन् अ (coop) VP. — स्वरूपवत् अ coop,

MBh. —

1 II सप्सर

mfn RV 1.68.9 .

having various forms संस्थानानि तानि Kāśī identity

of various forms सरूपता, सरूपत्वम् Aīṭr , Mh, Kāśī, etc

स्वरूपता in all forms सर्वाकार (ibc) सर्वाकारम्

in Kāśī, Mh, etc in another f. अन्यरूपेण in 222

in locally f. साक्ष्यत in Mh, Kāśī, etc शरीरान्तरम्

in 222 in f. स्थातः in Val in one f. एकरूपतः

in in proper f. यथाधर्मम् in 60r, R, etc in such a f.

एवंविध mfn in 2, R, 222, etc in the f. of रूपेण ibc

a list or series of the variations of (grammatical) forms

(omitted by Sanskritian comparison etc) रूपानली

MW

gender of f. रूपकर्तृ अविकारः

Virtue, Gaut, Jata महनीयमूर्ति

of beautiful f. सुचारुरूप mfn MBh

of divine f. दियाकृति of equal f.

तुल्यरूप सुवर्णरूप सुवर्णरूप

of (आ) समरूप MW

of whatever f. सामान्यरूप सामान्यरूप

one's own f. स्वरूपम् (if f आ) स्वरूपम्

one whose f. is illusory' वृथकारः

'one whose f. is vain' निष्कारं outward f. प्रतीकम्

IV, the a particular f. of a formula (the crest of vese

connected to a ring) शिखा ~~शिखा~~ शिखा possessing a parti-

cular f. मूर्तिभाषा अ (ई) न नारिव possessing the f.

अ मूर्तिभाषा अ (ई) न (नारिव) नारिव producing the

same f. सरूपकता अ अ IV, सरूपकता अ (ई) न अ

(in अ) the proper f. of any inflected word व्यक्ति अ

resembling the f. (of anything) वर्ष्मभि अ अ अ

soft अ f. आहुम् अ the state of assuming f.

मूर्तिभाषा

Dhātup

the state of assuming any f. at will

निमित्तवत्त्वम् R the state of having f. रूपत्वम् Sarvad

the state of one's own f. निमित्तवत्त्वम् रूपत्वम् Sarvad, BhP, Sak,

Sch, BhP taking a f. सम्पत्त्वः BhP taking the f. of

वृद्धिः (ifc) (in gram) a term for a f. increa-

स्वत्त्वम् Vriidhi यमन्वा ' whose f. is lost' नष्टरूप

निमित्तवत्त्वम् containing a number f. निमित्तवत्त्वम्

containing leading forms पश्य निमित्तवत्त्वम् existing

in all f. सर्वप्रकार निमित्तवत्त्वम् Sarvad existing in f.

निमित्तवत्त्वम् Sak 6.1 f. of one's own

निमित्तवत्त्वम् दत्तकः, दत्तियः, दत्तितः Sak 5.3, 83, BhP, Sak

having 2 minutes f. शतसप्त

mf 1 — शतधामन

1.

having all forms I विश्वमूर्ति mf n, nariv, etc

सर्वरूप mf (31) n Pāncar, Jaim, Sch — सर्वरूपिन्

1.

I II विश्ववक्त्र mf n — विश्ववक्त्र mf n RV

विश्ववक्त्र mf n RV, VS.

having seven forms साप्तमूर्तिमान् mf (2) n Sighās

having the greatest variety of f. विश्वरूप-म mf n MW

having 3 f. (as viśvama, viśva, śiva) त्रिमूर्ति mf n Kum

2.4, Gen 16, verse 1.16, 16th of the 1. अभयनिष्ठ

Mr., born on "vijaya" 'possessing right?' अष्टमूर्तिधरः

10/10/10 11/10/10 12/10/10 13/10/10 14/10/10 15/10/10 16/10/10 17/10/10 18/10/10 19/10/10 20/10/10 21/10/10 22/10/10 23/10/10 24/10/10 25/10/10 26/10/10 27/10/10 28/10/10 29/10/10 30/10/10 31/10/10 1/11/10 2/11/10 3/11/10 4/11/10 5/11/10 6/11/10 7/11/10 8/11/10 9/11/10 10/11/10 11/11/10 12/11/10 13/11/10 14/11/10 15/11/10 16/11/10 17/11/10 18/11/10 19/11/10 20/11/10 21/11/10 22/11/10 23/11/10 24/11/10 25/11/10 26/11/10 27/11/10 28/11/10 29/11/10 30/11/10 1/12/10 2/12/10 3/12/10 4/12/10 5/12/10 6/12/10 7/12/10 8/12/10 9/12/10 10/12/10 11/12/10 12/12/10 13/12/10 14/12/10 15/12/10 16/12/10 17/12/10 18/12/10 19/12/10 20/12/10 21/12/10 22/12/10 23/12/10 24/12/10 25/12/10 26/12/10 27/12/10 28/12/10 29/12/10 30/12/10 31/12/10 1/1/11 2/1/11 3/1/11 4/1/11 5/1/11 6/1/11 7/1/11 8/1/11 9/1/11 10/1/11 11/1/11 12/1/11 13/1/11 14/1/11 15/1/11 16/1/11 17/1/11 18/1/11 19/1/11 20/1/11 21/1/11 22/1/11 23/1/11 24/1/11 25/1/11 26/1/11 27/1/11 28/1/11 29/1/11 30/1/11 31/1/11 1/2/11 2/2/11 3/2/11 4/2/11 5/2/11 6/2/11 7/2/11 8/2/11 9/2/11 10/2/11 11/2/11 12/2/11 13/2/11 14/2/11 15/2/11 16/2/11 17/2/11 18/2/11 19/2/11 20/2/11 21/2/11 22/2/11 23/2/11 24/2/11 25/2/11 26/2/11 27/2/11 28/2/11 29/2/11 30/2/11 31/2/11 1/3/11 2/3/11 3/3/11 4/3/11 5/3/11 6/3/11 7/3/11 8/3/11 9/3/11 10/3/11 11/3/11 12/3/11 13/3/11 14/3/11 15/3/11 16/3/11 17/3/11 18/3/11 19/3/11 20/3/11 21/3/11 22/3/11 23/3/11 24/3/11 25/3/11 26/3/11 27/3/11 28/3/11 29/3/11 30/3/11 31/3/11 1/4/11 2/4/11 3/4/11 4/4/11 5/4/11 6/4/11 7/4/11 8/4/11 9/4/11 10/4/11 11/4/11 12/4/11 13/4/11 14/4/11 15/4/11 16/4/11 17/4/11 18/4/11 19/4/11 20/4/11 21/4/11 22/4/11 23/4/11 24/4/11 25/4/11 26/4/11 27/4/11 28/4/11 29/4/11 30/4/11 31/4/11 1/5/11 2/5/11 3/5/11 4/5/11 5/5/11 6/5/11 7/5/11 8/5/11 9/5/11 10/5/11 11/5/11 12/5/11 13/5/11 14/5/11 15/5/11 16/5/11 17/5/11 18/5/11 19/5/11 20/5/11 21/5/11 22/5/11 23/5/11 24/5/11 25/5/11 26/5/11 27/5/11 28/5/11 29/5/11 30/5/11 31/5/11 1/6/11 2/6/11 3/6/11 4/6/11 5/6/11 6/6/11 7/6/11 8/6/11 9/6/11 10/6/11 11/6/11 12/6/11 13/6/11 14/6/11 15/6/11 16/6/11 17/6/11 18/6/11 19/6/11 20/6/11 21/6/11 22/6/11 23/6/11 24/6/11 25/6/11 26/6/11 27/6/11 28/6/11 29/6/11 30/6/11 31/6/11 1/7/11 2/7/11 3/7/11 4/7/11 5/7/11 6/7/11 7/7/11 8/7/11 9/7/11 10/7/11 11/7/11 12/7/11 13/7/11 14/7/11 15/7/11 16/7/11 17/7/11 18/7/11 19/7/11 20/7/11 21/7/11 22/7/11 23/7/11 24/7/11 25/7/11 26/7/11 27/7/11 28/7/11 29/7/11 30/7/11 31/7/11 1/8/11 2/8/11 3/8/11 4/8/11 5/8/11 6/8/11 7/8/11 8/8/11 9/8/11 10/8/11 11/8/11 12/8/11 13/8/11 14/8/11 15/8/11 16/8/11 17/8/11 18/8/11 19/8/11 20/8/11 21/8/11 22/8/11 23/8/11 24/8/11 25/8/11 26/8/11 27/8/11 28/8/11 29/8/11 30/8/11 31/8/11 1/9/11 2/9/11 3/9/11 4/9/11 5/9/11 6/9/11 7/9/11 8/9/11 9/9/11 10/9/11 11/9/11 12/9/11 13/9/11 14/9/11 15/9/11 16/9/11 17/9/11 18/9/11 19/9/11 20/9/11 21/9/11 22/9/11 23/9/11 24/9/11 25/9/11 26/9/11 27/9/11 28/9/11 29/9/11 30/9/11 31/9/11 1/10/11 2/10/11 3/10/11 4/10/11 5/10/11 6/10/11 7/10/11 8/10/11 9/10/11 10/10/11 11/10/11 12/10/11 13/10/11 14/10/11 15/10/11 16/10/11 17/10/11 18/10/11 19/10/11 20/10/11 21/10/11 22/10/11 23/10/11 24/10/11 25/10/11 26/10/11 27/10/11 28/10/11 29/10/11 30/10/11 31/10/11 1/11/11 2/11/11 3/11/11 4/11/11 5/11/11 6/11/11 7/11/11 8/11/11 9/11/11 10/11/11 11/11/11 12/11/11 13/11/11 14/11/11 15/11/11 16/11/11 17/11/11 18/11/11 19/11/11 20/11/11 21/11/11 22/11/11 23/11/11 24/11/11 25/11/11 26/11/11 27/11/11 28/11/11 29/11/11 30/11/11 31/11/11 1/12/11 2/12/11 3/12/11 4/12/11 5/12/11 6/12/11 7/12/11 8/12/11 9/12/11 10/12/11 11/12/11 12/12/11 13/12/11 14/12/11 15/12/11 16/12/11 17/12/11 18/12/11 19/12/11 20/12/11 21/12/11 22/12/11 23/12/11 24/12/11 25/12/11 26/12/11 27/12/11 28/12/11 29/12/11 30/12/11 31/12/11 1/1/12 2/1/12 3/1/12 4/1/12 5/1/12 6/1/12 7/1/12 8/1/12 9/1/12 10/1/12 11/1/12 12/1/12 13/1/12 14/1/12 15/1/12 16/1/12 17/1/12 18/1/12 19/1/12 20/1/12 21/1/12 22/1/12 23/1/12 24/1/12 25/1/12 26/1/12 27/1/12 28/1/12 29/1/12 30/1/12 31/1/12 1/2/12 2/2/12 3/2/12 4/2/12 5/2/12 6/2/12 7/2/12 8/2/12 9/2/12 10/2/12 11/2/12 12/2/12 13/2/12 14/2/12 15/2/12 16/2/12 17/2/12 18/2/12 19/2/12 20/2/12 21/2/12 22/2/1

~~10/10/10, 10/10/10~~

विश्वभूतिमा mf MBh various f. नानारूपाणि n pl R

— विष्णु मं n sg Mn, Pañcar, RāmatUp wearing all f.

विशेष रूप ए (आ ई) in NW, AF, IL, etc. varia, varius f.

निश्चयपक्षर mfn VP.

form vb 1 I रच cl 10 (Dhātup 35.12) रचयति

to, var, etc — निर्मा, निर्मिमिते to, at, pr, निर्माति by, ind, to

Dr, etc — घट caus घटयति (Pān 6.4.92)

exceptionally घटयते (Sūtra 4.543) घटयति, घटय, घटयते, etc.

— निष्ठा नि, घाति विष्ति (over Un, Vbh, etc) — निमि

Dr, etc

Kav, Pur, TS, Br, Mn, etc

1 II अभिसंस्कृ, अभिसंकीरति SBr — अवसृज

Hariv 7057, etc — आयुज caus आयोजयति BhP, Kum

— आरभ Pā BhP, etc — उत्कृष caus P — उपरच

caus उपरचयति Kāś — कृष caus कलयति कल्ययति

Dr 1.100, etc — निस्तक्ष, निस्तहति (Sūtra 4.543) —

पिशा, पिशा — 6 (Sūtra 29.143) पिशति (Sūtra 4.543)

विंशति RV, TBr — प्रमा प्रमिमीते RV, MBh — मा

cl 9 (Dhātup 24.54) cl 3 मिमीते (25.6) cl 4

(26.33) RV — रूप cl 10 (Dhātup 35.79)
मायते

रूपयति Hariv, Rāv, etc — विनिर्मा (only pf विनिर्मति)

with act. and pass. meanings) Kāv, Kathās, etc — विनिर्मा विनिर्माति

(usually A) Kāv, Kathās, etc — संजन् caus संजनयति

Hariv, Rāv, etc — सम्बन्ध सम्बध्नाति SBr, etc — सम्बुद्ध

caus सम्बुध्यति Uttarar . xxxxx

to form according to Sanskrit or Sanskrit संस्कृत संस्कृते

RV, MBh — प्रपद्ये (a judgement) प्रपद्ये प्रपद्यते (30.1.1)

प्रपद्यते

) MBh to f. (anything) out of (anything

other thing) उत्तक्ष P (BRD) to f. anything out of molten

molten metal etc सिच cl 6 (Dhātup 28.140) सिञ्चते

(once in RV 10.96.1 सेचते) (29cc) RV,AV,AitBr to f.

by cutting तक्ष cl 1 तक्षति (ep. also Ā) RV,etc

to f. in any way बन्ध cl 9 बध्नाति (rarely बध्नीते,

cl 1 बन्धति, बन्धते MBh, cl 4 बध्याति Hariv) MBh,Kāv,

etc to f. in the mind तक्ष cl 1 तक्षति (ep.also Ā)RV to f. (in various ways) विकृप् ~~XXXX~~ causविकल्पयतिRV,AV,BhP to f. one thing out of another कृ cl 2 P Ā, cl

1 P Ā cl 5 P Ā cl 8 P Ā (abl. or instr.) R 1.2.44, Hit, etc

to f. (out of wood etc) लक्ष् cl 1 लक्ष्ति (ep. also Ā)

RV, AV to f. well संस्कृ , संस्करोति, संस्कुरुते RV, etc.

to cause to f. कृ caus कारयति, कारयते

Lātṣ Yājñ 2.158, MBh, etc.

